

ЗАТВЕРДЖЕНО

Указом Президента України
від 28 березня 2018 року № 89/2018

РІЧНА НАЦІОНАЛЬНА ПРОГРАМА під егідою Комісії Україна – НАТО на 2018 рік

9 липня 2017 року набрав чинності Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо зовнішньополітичного курсу України", яким внесено зміни до законів України "Про основи національної безпеки України", "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики" та визначено стратегічний курс держави на набуття членства в Організації Північноатлантичного Договору (НАТО).

Україна дотримується політики "відкритих дверей" НАТО та рішення Бухарестського саміту Північноатлантичного альянсу 2008 року про те, що Україна стане членом НАТО.

Річна національна програма під егідою Комісії Україна – НАТО на 2018 рік (далі – Програма) є системним стратегічним документом у сфері євроатлантичної інтеграції України, реформування сектору безпеки і оборони України відповідно до стандартів і рекомендацій Альянсу.

Виконання Програми має особливе значення не лише для залучення і використання потенціалу та практичної і консультативно-дорадчої допомоги НАТО та держав – членів Альянсу з метою підвищення обороноздатності держави в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України, але й для системного запровадження цілеспрямованих та планомірних заходів із підготовки держави до набуття членства в НАТО.

Провідну роль у координації діяльності, пов'язаної з виконанням завдань у сфері євроатлантичної інтеграції та підготовки України до членства в НАТО, відіграє Комісія з питань координації євроатлантичної інтеграції України, утворена Указом Президента України від 8 липня 2016 року № 296.

Координація діяльності органів виконавчої влади з розроблення та здійснення заходів, спрямованих на виконання річних національних програм під егідою Комісії Україна – НАТО, рішень Комісії Україна – НАТО, є одним з основних завдань Кабінету Міністрів України.

Особливу увагу у 2018 році буде приділено діяльності із забезпечення вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України відповідно до Указу Президента України від 21 лютого 2017 року № 43 "Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017 – 2020 роки".

Одним із важливих завдань є також забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в органах сектору безпеки та оборони України.

Діяльність Платформи Україна – НАТО з вивчення досвіду протидії гібридній війні спрямована на спільне вивчення основних аспектів діяльності в умовах гібридної війни, вироблення рекомендацій щодо аналізу і протидії гібридним загрозам.

Пріоритетом залишатиметься реформування сектору безпеки і оборони відповідно до Стратегічного оборонного бюлетеня України, схваленого Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240, та рекомендацій Альянсу.

Україна розраховує на підтримку НАТО та держав – членів Альянсу у процесі впровадження реформ та інформуватиме НАТО на постійній основі про їх результати.

Програмою визначено середньострокові цілі, які планується реалізувати до 2020 року, та пріоритетні завдання на 2018 рік. Невід'ємними складовими Програми є Основні заходи у рамках Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2018 рік (додаток 1) та Орієнтовний план заходів у рамках Комісії Україна – НАТО на 2018 рік (додаток 2).

Виконання Програми не потребуватиме додаткових витрат із Державного бюджету України, оскільки здійснюватиметься за рахунок і в межах бюджетних призначень, передбачених центральним органам виконавчої влади, іншим державним органам, а також за рахунок фінансової допомоги НАТО та окремих держав – членів Альянсу.

Розділ I. ПОЛІТИЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПИТАННЯ

1.1. Внутрішня політика

Внутрішня політика, спрямована на захист та забезпечення безпеки і добробуту громадян, комплексне та глибинне реформування України, досягнення економічного зростання, ефективного урядування, розвитку людського капіталу, утвердження і забезпечення верховенства права, боротьбу з корупцією, відіграє особливу роль у контексті очікуваних українським суспільством змін, які необхідні для дальшого успішного розвитку держави.

Ключові завдання на цьому шляху визначені у Стратегії сталого розвитку "Україна – 2020", схваленій Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5, Угоді про коаліцію депутатських фракцій "Європейська Україна" Верховної Ради України VIII скликання, підписаній 27 листопада 2014 року, Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2014 року № 695, схваленій Постановою Верховної Ради України від 11 грудня 2014 року № 26-VIII, яка спрямована на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої

сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII (далі – Угода про асоціацію), а також середньостроковому плані пріоритетних дій Уряду до 2020 року, затвердженому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 року № 275-р.

Центральні органи виконавчої влади забезпечують виконання завдань національної системи Цілей Сталого Розвитку, які прийняті резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року A/RES/70/1 "Перетворення нашого світу: Порядок денний розвитку у галузі сталого розвитку на період до 2030 року".

Майданчиками для пошуку національного консенсусу, визначення пріоритетів реформ, координації дій із реформування, моніторингу реалізації та досягнення цілей реформ є Конституційна Комісія, утворена Указом Президента України від 3 березня 2015 року № 119 "Про Конституційну Комісію", та Національна рада реформ, утворена Указом Президента України від 23 липня 2014 року № 614 "Про забезпечення впровадження єдиної державної політики реформ в Україні".

1.1.1. Ключові соціально-політичні та правові реформи

Демократичні реформи в Україні спрямовані передусім на досягнення європейських демократичних стандартів. Асоціація з Європейським Союзом є важливим стимулом для розбудови в Україні сучасної європейської держави.

Конкретними кроками для досягнення зазначеної мети мають стати:

децентралізація влади та проведення конституційної реформи;

удосконалення механізму здійснення парламентського контролю, а також забезпечення контролю з боку громадянського суспільства за діяльністю центральних та місцевих органів виконавчої влади;

удосконалення виборчого законодавства;

реформування системи правоохоронних органів згідно з європейськими нормами та стандартами;

впровадження незалежного, справедливого і доступного судочинства.

Зазначені реформи, а також інші соціально орієнтовані реформи, зокрема медична, освітня, пенсійна, проводитимуться з максимально широким залученням інститутів громадянського суспільства.

1.1.1.1. Децентралізація

Україна продовжує впроваджувати реформу місцевого самоврядування з урахуванням положень Європейської хартії місцевого самоврядування, ратифікованої Законом України від 15 липня 1997 року № 452/97.

Стратегічна мета децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування – створення і підтримка повноцінного життєвого середовища для громадян, надання їм високоякісних і доступних адміністративних та соціальних послуг, становлення дієвих інститутів місцевої демократії, задоволення інтересів громадян в усіх сферах життєдіяльності на відповідній території, узгодження інтересів держави та територіальних громад.

Середньострокові цілі:

створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення здійснення органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень;

розмежування повноважень у системі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципом субсидіарності;

визначення на законодавчому рівні засад формування адміністративно-територіального устрою, умов та порядку утворення адміністративно-територіальних одиниць, їх ліквідації, порядку найменування і перейменування адміністративно-територіальних одиниць.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

сприяти формуванню спроможних територіальних громад відповідно до Методики формування спроможних територіальних громад, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 року № 214;

унормувати питання щодо розмежування повноважень між районною радою та органом місцевого самоврядування об'єднаної територіальної громади у разі, якщо межі такої громади повністю збігаються з межами району;

запровадити процедури прозорого складання місцевих бюджетів за участю громадськості та звітування про виконання бюджету, а також забезпечити розвиток системи електронних закупівель та створення умов для широкого використання цієї системи;

удосконалити механізми участі громадян у виробленні органами місцевого самоврядування рішень: місцеві ініціативи, громадські слухання, загальні збори громадян за місцем проживання, електронні петиції, проведення громадської експертизи, утворення при органах місцевого самоврядування консультативно-дорадчих органів для проведення консультацій з громадськістю.

1.1.1.2. Реформа виборчого законодавства

Мета реформи виборчого законодавства в Україні – встановлення стабільної та прозорої виборчої системи.

Створення належних умов для реалізації громадянами конституційних виборчих прав, вільного волевиявлення під час голосування, проведення виборів відповідно до вимог Конституції і законів України з дотриманням європейських стандартів є важливим завданням для України.

Середньострокові цілі:

забезпечення підзвітності і дієвості парламенту, стабільності партійної системи та можливості ротації політичних еліт відповідно до Угоди про коаліцію депутатських фракцій "Європейська Україна" Верховної Ради України VIII скликання, підписаної 27 листопада 2014 року;

забезпечення невідворотності покарання за злочини проти виборчих прав громадян та відповідальності за адміністративні правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення;

забезпечення ефективного розгляду судами спорів щодо правовідносин, пов'язаних із виборчим процесом чи процесом референдуму;

забезпечення вільних і чесних демократичних виборів згідно із законодавством України з дотриманням міжнародних стандартів, зміцнення довіри населення до інституту виборів.

Пріоритетне завдання на поточний рік – забезпечити свободу волевиявлення громадян, прозорість формування органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

1.1.1.3. Запобігання та протидія корупції

Пріоритетом діяльності у сфері запобігання та протидії корупції у 2018 році є практичне втілення норм прийнятих антикорупційних законів.

Основні зусилля будуть спрямовані на:

підвищення ефективності існуючих антикорупційних органів та незалежних контролюючих інституцій з метою зменшення корупційних ризиків у діяльності сил оборони;

зменшення корупційних ризиків у сфері публічних закупівель шляхом забезпечення їх прозорості і конкурентності;

зміцнення спроможностей для виявлення та кримінального переслідування корупційних діянь;

проведення моніторингу та аналізу результативності антикорупційної політики, забезпечення її оцінки суспільством і представниками бізнесу, міжнародними організаціями.

Продовжиться підготовка та навчання фахівців із подолання корупції та впровадження ефективного і прозорого менеджменту у складових сектору безпеки і оборони в рамках Програми НАТО з розбудови цілісності, прозорості, підзвітності, запровадження доброчесності та зниження корупційних ризиків у роботі оборонних і безпекових інституцій

(далі – Програма ВІ) та із застосуванням методології Програми НАТО "Удосконалення військової освіти" (DEEP).

Середньострокові цілі:

реалізація антикорупційних програм у державних органах та органах місцевого самоврядування;

функціонування системи фінансового контролю активів і доходів державних службовців;

формування системи запобігання корупції в публічному секторі;

імплементация принципів Програми ВІ, рекомендацій Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO) та Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

розробити та забезпечити виконання плану заходів з реалізації нової Антикорупційної стратегії України на 2018 – 2020 роки;

забезпечити здійснення заходів за Програмою ВІ, а також імплементацию рекомендацій НАТО за результатами проведеної у 2017 році самооцінки складових сектору безпеки і оборони України на предмет виявлення корупційних ризиків;

удосконалити механізм державного захисту осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції (викривачів), а також визначити механізм захисту осіб, які розкривають інформацію про загрозу або шкоду суспільним інтересам;

впровадити в Національному антикорупційному бюро України систему внутрішнього контролю та систему управління ризиками відповідно до стратегічних цілей, які ґрунтуються на принципах Програми ВІ;

запровадити в рамках діяльності Громадської ради при Міністерстві оборони України механізм співпраці Міністерства оборони України, інших складових сектору безпеки та оборони з недержавними моніторинговими організаціями, який передбачає обмін інформацією, своєчасний розгляд і виконання наданих рекомендацій;

забезпечити здійснення заходів Програми ВІ, а також її проекту "Розбудова доброчесного оборонного відомства", який реалізується в рамках діяльності Ради міністрів оборони Південно-Східної Європи;

впровадити в освітній процес та систему професійної підготовки військовослужбовців і цивільного персоналу навчальні дисципліни з питань побудови цілісності, прозорості, підзвітності, запровадження доброчесності та зниження корупційних ризиків у роботі оборонних і безпекових інституцій;

підготувати на курсах підвищення кваліфікації (у тому числі за кордоном) особовий склад Наукового центру проблем запобігання корупції у

секторі безпеки та оборони Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського та забезпечити його участь у проведенні стаціонарних та мобільних курсів з антикорупційної тематики у складі багатонаціональних груп інструкторів у рамках Програми VI.

1.1.1.4. Боротьба з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

Боротьба з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення спрямована насамперед на захист прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави, забезпечення національної безпеки держави в умовах протидії збройній агресії Російської Федерації.

Середньострокові цілі:

взаємодія з НАТО з питань впровадження в Україні передового досвіду держав – членів НАТО у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

формування у співпраці з державами – членами НАТО ефективних механізмів замороження незаконних активів.

Пріоритетне завдання на поточний рік – забезпечити приведення національного законодавства у відповідність із вимогами Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та документів Європейського Парламенту.

1.1.1.5. Реформування системи судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів

Метою проведення судової реформи є створення законодавчих та організаційних умов для утвердження в Україні незалежної, ефективною та відповідальною судовою влади, якій довірятиме суспільство.

Унаслідок реалізації судової реформи судова система України та суміжні правові інститути будуть вільними від будь-якого політичного впливу та відповідатимуть європейським стандартам, функціонуючи на засадах верховенства права.

Середньострокові цілі:

оновлення моделі судової системи у зв'язку із конституційними змінами;

оновлення суддівського корпусу та впровадження нових механізмів для стимулювання доброчесної поведінки суддів;

впровадження світових стандартів у правничій освіті та регулюванні правничих професій;

удосконалення нормативної бази для процедури кваліфікаційного оцінювання суддів.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

удосконалити стандарти та правила конкуренції для добору суддів;

підвищити мотивованість судових рішень, зокрема шляхом проведення навчання суддів різних інстанцій та організації семінарських занять з метою вдосконалення складення й оформлення судових рішень, поліпшення їх якості;

продовжити реформування системи суддівського врядування, зокрема шляхом підвищення інституційної спроможності Вищої ради правосуддя як єдиного конституційного органу суддівського врядування;

утворити Вищий антикорупційний суд;

здійснити заходи щодо початку діяльності новоутворених місцевих окружних судів та апеляційних судів у відповідних апеляційних округах;

забезпечити виконання в повному обсязі Службою судової охорони повноважень, передбачених Законом України "Про судоустрій і статус суддів";

ужити заходів щодо удосконалення законодавства про засади організації і діяльності адвокатури та здійснення адвокатської діяльності в Україні.

1.1.1.5.1. Реформування прокуратури

Головною метою реформи є удосконалення організації та діяльності прокуратури України з метою імплементації європейських стандартів, підвищення ефективності демократичного цивільного контролю над діяльністю органів прокуратури, забезпечення відкритості та прозорості в їх діяльності.

Середньострокові цілі:

збалансування системи прокуратури, оптимізація складу її компонентів відповідно до покладених завдань;

удосконалення кадрової політики, системи підготовки кваліфікованих фахівців;

запобігання зовнішньому втручанню у діяльність органів прокуратури.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

удосконалити законодавство України в частині забезпечення виконання функцій прокуратури з урахуванням реформування системи правосуддя;

запровадити електронний документообіг в органах прокуратури.

1.1.1.5.2. Реформа пенітенціарної системи

У контексті реалізації реформи системи виконання покарань основним завданням є реформування органів пенітенціарної системи та їх організаційно-правового забезпечення з використанням позитивного міжнародного досвіду.

Реформа пенітенціарної системи передбачає створення системи, яка б дозволила забезпечити дотримання прав людини, створення ефективної та прозорої системи пенітенціарного інспектування, спрямованої на захист суспільства від злочинності.

Середньострокова ціль – створення умов поведження та утримання засуджених та осіб, узятих під варту, відповідно до міжнародних стандартів, створення інституційної спроможності, яка забезпечить перехід від карального до реабілітаційного підходу;

Пріоритетні завдання на поточний рік:

удосконалити законодавство, що регламентує діяльність Державної кримінально-виконавчої служби України;

оптимізувати структуру органів Державної кримінально-виконавчої служби України, системи функціонування установ виконання покарань та слідчих ізоляторів;

оптимізувати мережу установ виконання покарань та їх підприємств, забезпечити ефективне функціонування та прибутковість (рентабельність) виробничої діяльності таких установ та підприємств;

підвищити ефективність протидії злочинності та забезпечити правопорядок в органах і установах Державної кримінально-виконавчої служби України;

привести умови тримання засуджених та осіб, узятих під варту, у відповідність із вимогами Європейських пенітенціарних правил, прийнятих Комітетом Міністрів Ради Європи 11 січня 2006 року (Рекомендація № R (2006) 2) та положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ратифікованої Законом України від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР.

1.1.1.5.3. Реформування системи пробації

Реалізація реформи системи пробації дасть можливість запровадити в Україні систему наглядових і соціально-виховних заходів, які застосовуються до засуджених за рішенням суду та відповідно до закону, а також кардинально змінити вектор роботи з правопорушниками ще на етапі обвинувачення.

Середньострокова ціль – введення в дію повноцінної системи пробації, яка забезпечуватиме виконання функцій, визначених Законом України "Про пробацію", та відповідатиме міжнародним стандартам.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

розробити нормативно-правові акти стосовно повноцінного функціонування системи пробації;

забезпечити даліше навчання персоналу органу пробації;

розробити систему обліку і ведення справ суб'єктів пробації;

відкрити модельні центри пробації для дорослих.

1.1.1.5.4. Розвиток системи надання правової допомоги

Залишається актуальним завдання підвищення рівня правової культури в суспільстві, зокрема шляхом забезпечення кращої поінформованості населення, особливо соціально вразливих груп, про можливість отримання правової допомоги, створення умов для надання безоплатної первинної правової допомоги на рівні територіальних громад, сприяння реалізації внутрішньо переміщеними особами права на безоплатну вторинну допомогу.

Середньострокова ціль – розширення територіальної доступності безоплатної первинної та вторинної правової допомоги з урахуванням необхідності забезпечення оперативного отримання правових послуг населенням, що проживає у віддалених населених пунктах.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

здійснити заходи, спрямовані на переорієнтацію системи безоплатної правової допомоги на посилення правової спроможності та можливостей територіальних громад;

запровадити систему управління правовими знаннями та партнерських мереж системи безоплатної правової допомоги;

удосконалити систему безоплатної правової допомоги у цивільних та адміністративних справах, а також здійснити перехід від моделі залучення адвокатів *ex-officio* (адвокати за призначенням) до моделі офісів громадського захисту у кримінальних провадженнях.

1.1.1.6. Реформування системи державного управління та розвиток електронного урядування

Реформа державного управління здійснюється відповідно до Стратегії реформування державного управління України на 2016 – 2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 року № 474-р.

Результатом проведення реформи має стати створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури державного управління із

застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (електронне урядування) для забезпечення вироблення та реалізації цілісної державної політики, спрямованої на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики.

Середньострокові цілі:

удосконалення системи обміну інформацією між державними органами у процесі формування політики та законодавства;

розширення використання державними органами інтегрованої системи електронного документообігу.

Пріоритетне завдання на поточний рік – забезпечити розвиток системи електронної взаємодії державних органів.

1.1.1.7. Свобода слова та інформаційна політика

Неухильне дотримання принципів свободи слова та відкритості діяльності органів державної влади, забезпечення безперешкодного доступу громадян до інформації, недопущення проявів політичної цензури і перешкоджання професійній діяльності журналістів є пріоритетними напрямками інформаційної політики України, що реалізується у постійному конструктивному діалозі з громадськістю.

Середньострокові цілі:

створення ефективної системи суспільного мовлення, запровадження мовлення громад;

створення належних умов функціонування друкованих засобів масової інформації, реформованих відповідно до Закону України "Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації";

відновлення функціонування та розвиток діяльності засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження в окремих районах Донецької та Луганської областей;

створення належних умов функціонування системи державного іномовлення України;

підвищення рівня суспільної довіри до органів сектору безпеки і оборони України, посилення комунікаційних спроможностей у сфері євроатлантичної інтеграції, врегулювання питання щодо дальшого розвитку та належного функціонування засобів масової інформації органів сектору безпеки і оборони України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

сприяти діяльності інститутів громадянського суспільства у проведенні аналізу стану додержання законодавства про свободу слова та захист професійної діяльності журналістів;

продовжити забезпечення виконання міжнародних зобов'язань, зокрема щодо свободи слова і засобів масової інформації, безпеки журналістів, захисту національного інформаційного простору, протидії пропаганді війни та ненависті;

забезпечити інформування громадськості у сфері євроатлантичної інтеграції, зокрема врегулювання питання щодо дальшого розвитку і належного функціонування засобів масової інформації органів сектору безпеки і оборони України;

завершити процес реформування державних і комунальних державних засобів масової інформації.

1.1.1.8. Національна єдність та підтримка національних меншин

Україна гарантує своїм громадянам рівні політичні, економічні, соціальні та культурні права і свободи та продовжуватиме здійснювати заходи щодо забезпечення міжнаціональної злагоди та миру в українському суспільстві.

Українська держава й надалі сприятиме вільному і всебічному розвитку та самореалізації громадян України. Важливим елементом для цього має стати реформа освіти, одним із ключових завдань якої є забезпечення рівних можливостей всім громадянам України у реалізації конституційного права на освіту, створення умов для оволодіння державною мовою в закладах освіти, зокрема з метою забезпечення в подальшому можливості провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

У рамках подальшої імплементації положень Закону України "Про освіту" будуть враховані рекомендації Європейської Комісії за демократію через право (Венеціанська Комісія) до цього Закону, яка у своєму Висновку від 11 грудня 2017 року № 902/2017, зокрема, рекомендувала:

повною мірою використовувати гнучкість, передбачену частиною четвертою статті 7 Закону України "Про освіту", під час ухвалення імплементаційного законодавства для забезпечення значного рівня викладання офіційними мовами Європейського Союзу для відповідних меншин;

продовжувати забезпечувати достатню частку освіти мовами меншин у початковій та середній школі на додаток до вивчення державної мови;

покращити якість викладання державної мови;

внести зміни до перехідних положень Закону України "Про освіту", забезпечивши довший перехідний період для поступового здійснення реформи;

звільнити приватні школи від нових мовних вимог відповідно до статті 13 Рамкової конвенції про захист національних меншин;

розпочати в межах виконання Закону України "Про освіту" новий діалог із представниками національних меншин та усіх заінтересованих сторін щодо мовного питання в освіті;

забезпечити, щоб виконання Закону України "Про освіту" не загрожувало збереженню культурної спадщини меншин та безперервності вивчення мов меншин у традиційних школах.

Середньострокова ціль – забезпечення належного рівня захисту та реалізації прав національних меншин та сприяння задоволенню їх етнокультурних потреб.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

удосконалити взаємодію з громадськими об'єднаннями національних меншин з метою належного забезпечення захисту прав національних меншин та корінних народів, сприяння задоволенню їх національно-культурних та релігійних потреб, збереження та розвитку етнічної та культурної самобутності;

сприяти активізації міжнародного співробітництва у сфері забезпечення і захисту прав та інтересів національних меншин;

продовжити роботу з удосконалення законодавчої бази, спрямованої на регулювання етнонаціональних відносин, поліпшення взаємодії з громадськими об'єднаннями національних меншин, збереження та розвиток їх етнічної самобутності відповідно до кращих світових практик.

1.1.1.8.1. Забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб

Внаслідок окупації Російською Федерацією Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та окремих районів Донецької та Луганської областей значна частина населення була вимушена залишити місця свого постійного проживання, що призвело до істотної внутрішньої міграції.

Україна вживає усіх можливих заходів щодо захисту та дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, надання допомоги у створенні належних умов життєдіяльності, забезпечення соціальної, медичної, психологічної та матеріальної підтримки, створення сприятливих умов для добровільного повернення на попереднє місце проживання (за умови повного фактичного припинення бойових дій на територіях, де органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження).

Середньострокові цілі:

ефективна інтеграція внутрішньо переміщених осіб до складу територіальних громад у разі прийняття ними рішення залишитися за новим місцем проживання;

соціальна, медична, психологічна та матеріальна підтримка внутрішньо переміщених осіб.

Пріоритетне завдання на поточний рік – сформуванати ефективний державний механізм, спрямований на створення передумов для взаємної допомоги та самоорганізації внутрішньо переміщених осіб з урахуванням можливостей приватного сектору економіки.

1.1.2. Ключові економічні реформи

Основними пріоритетами розвитку економіки України є створення базових передумов економічного зростання шляхом досягнення низького рівня інфляції, стабілізації державних фінансів, забезпечення стійкості фінансової системи, покращення умов ведення бізнесу, включення України до регіональних та глобальних ланцюгів створення доданої вартості, створення умов для розвитку високотехнологічних виробництв, прискорення залучення інвестицій в економіку України та розвиток експортного потенціалу вітчизняних виробників.

Одним з основних шляхів досягнення цих пріоритетів є впровадження поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з Європейським Союзом, як це передбачено Угодою про асоціацію.

Не менш важливим є відновлення повноцінного функціонування економіки України, яка зазнала значної шкоди, зокрема, внаслідок агресивної політики Російської Федерації.

1.1.2.1. Бюджетна реформа

Бюджетна реформа спрямована передусім на забезпечення послідовної бюджетної політики, посилення бюджетної дисципліни, а також підвищення ефективності та результативності бюджетних видатків відповідно до Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017 – 2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 року № 142, та планом заходів реалізації цієї Стратегії, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 року № 415-р.

1.1.2.1.1. Державний бюджет

Середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду України до 2020 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 року № 275-р, передбачено побудову сучасної ефективної системи управління державними фінансами як основи для стійкого економічного зростання і якісного надання державних послуг із забезпеченням ефективного акумулювання державних ресурсів та їх розподілу відповідно до пріоритетів розвитку держави у середньостроковій перспективі.

Середньострокова ціль – запровадження бюджетного планування на середньострокову перспективу в розрізі головних розпорядників бюджетних коштів на рівні державного бюджету.

Пріоритетне завдання на поточний рік – впровадити середньострокову бюджетну декларацію як інструмент для поєднання стратегічних пріоритетів держави з можливостями державного бюджету та створення надійних середньострокових рамок для планування бюджету на наступний бюджетний період та стратегічного планування діяльності головних розпорядників бюджетних коштів.

1.1.2.1.2. Місцеві бюджети

У рамках реалізації бюджетної реформи та реформи місцевого самоврядування продовжується процес переходу на прямі міжбюджетні відносини з Державним бюджетом України бюджетів об'єднаних територіальних громад, що утворюються в результаті об'єднання або приєднання до об'єднаних територіальних громад згідно із Законом України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" та перспективним планом формування територій громад.

Для бюджетів таких об'єднаних територіальних громад Законом України "Про Державний бюджет України на 2018 рік" встановлені обсяги міжбюджетних трансфертів (дотацій, субвенцій).

Середньострокова ціль – здійснення поетапного переходу від триступеневої до двоступеневої бюджетної моделі взаємовідносин Державного бюджету України з місцевими бюджетами.

Пріоритетне завдання на поточний рік – збільшити кількість місцевих бюджетів, які мають міжбюджетні відносини з Державним бюджетом України.

1.1.2.2. Реформа податкової системи

Податкові реформи, які проводилися протягом останніх років з метою побудови справедливої, прозорої та передбачуваної податкової системи, частково покращили ситуацію щодо податкового навантаження на суб'єктів господарювання та адміністрування податків.

Проте існує потреба у подальших ефективних заходах для усунення таких недоліків у податковій системі, як недостатня комунікація між Державною фіскальною службою України та платниками податків, нерегульованість на законодавчому рівні питань адміністрування податків, існування умов для відпливу українського капіталу до держав з низьким рівнем оподаткування з метою мінімізації податкових зобов'язань, зловживання органами доходів і зборів своїми повноваженнями, "тінізація" економіки.

Середньострокова ціль – стабільна податкова система, зокрема підвищення ефективності та полегшення податкового адміністрування з мінімізацією можливостей для зловживань.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

спростити процедури адміністрування податків та зборів;

створити прості та прозорі правила оподаткування;

створити сприятливий інвестиційний клімат;

проаналізувати положення укладених міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та напрацювати пропозиції щодо їх гармонізації з Модельною конвенцією Організації економічного співробітництва та розвитку щодо податків на доходи і капітал.

1.1.2.3. Деретуляція та створення сприятливого бізнес-клімату

Деретуляція передбачає насамперед усунення адміністративних бар'єрів та максимальне спрощення умов ведення господарської діяльності.

З цією метою Кабінет Міністрів України затверджує план заходів щодо деретуляції господарської діяльності, який розробляється за результатами громадських обговорень за участю представників бізнес-спільнот, громадських об'єднань.

Середньострокові цілі:

зниження адміністративного тиску на бізнес;

покращення інвестиційного клімату;

покращення якості і зниження цін на товари та послуги як для бізнесу, так і для громадян шляхом створення умов для конкуренції на ринку.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити реалізацію плану заходів щодо деретуляції господарської діяльності;

забезпечити функціонування Єдиного державного порталу адміністративних послуг та інтеграцію з ним інформаційних систем органів ліцензування для зручності одержання послуг ліцензування;

забезпечити реалізацію в повному обсязі законів України щодо лібералізації державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

1.1.2.4. Реформування енергетичного сектору.

Посилення енергетичної безпеки

Ключовим елементом сталого розвитку економіки України є надійне енергозабезпечення. Виконання цього завдання потребує реагування на

виклики, які загрожують стабільному функціонуванню систем енергозабезпечення, та розв'язання проблем, які гальмують розвиток енергетичного сектору України.

Важливим елементом забезпечення енергетичної безпеки держави є реформа енергетичного сектору.

Середньострокові цілі:

реформування енергетичних ринків України, забезпечення прозорості господарської діяльності, конкуренції на цих ринках, їх демонополізація та інтеграція до енергетичних ринків держав – членів Європейського Союзу та системи європейської енергетичної безпеки;

підвищення енергетичної ефективності та забезпечення енергозбереження, зокрема у Збройних Силах України;

диверсифікація джерел і маршрутів енергопостачання, подолання залежності від Російської Федерації у постачанні енергетичних ресурсів і технологій, розвиток відновлюваної та ядерної енергетики з урахуванням пріоритетності завдань екологічної, ядерної та радіаційної безпеки;

зниження рівня енергоемності національної економіки;

зниження рівня непродуктивного енергоспоживання, оптимізація використання енергетичних ресурсів та диверсифікація джерел їх постачання;

забезпечення стійкого функціонування об'єднаної енергосистеми України та її інтеграції до енергетичного об'єднання європейських держав;

забезпечення захисту критичної енергетичної інфраструктури.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити реформування енергетичних ринків, забезпечити прозорість господарської діяльності, конкуренції на цих ринках та їх демонополізації, інтеграції енергетичного сектору України до енергетичних ринків Європейського Союзу та системи європейської енергетичної безпеки;

диверсифікувати джерела і маршрути енергопостачання, подолати залежність від Російської Федерації у постачанні енергетичних ресурсів і технологій, забезпечити розвиток відновлюваної та ядерної енергетики з урахуванням пріоритетності завдань екологічної, ядерної та радіаційної безпеки;

створити умови для надійного енергозабезпечення та транзиту енергоресурсів територією України, захищеності енергетичної інфраструктури від терористичної загрози;

виконувати зобов'язання України, взяті за Протоколом про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, ратифікованого Законом України від 15 грудня 2010 року № 2787-VI, з урахуванням відповідних положень Угоди про асоціацію;

сформувати систему енергозабезпечення національної економіки і суспільства в особливий період;

продовжити розроблення та запровадження нормативно-правових актів щодо адаптації нормативно-технічного регулювання енергетики з відповідним затвердженням технічних вимог до об'єктів електроенергетики відповідно до вимог мережевих кодексів Об'єднання енергосистем європейських держав (континентальна Європа) ENTSO-E.

1.2. Зовнішня політика

Ключовими пріоритетами зовнішньої політики України є протидія агресії Російської Федерації, захист суверенітету та незалежності України, відновлення територіальної цілісності держави в межах міжнародно визнаних кордонів, підготовка до членства в НАТО та Європейському Союзі.

Зовнішня політика України орієнтована на подальшу консолідацію зусиль держав – партнерів, Європейського Союзу, міжнародних та регіональних організацій з метою припинення агресії Російської Федерації проти України, зокрема в інформаційній сфері.

Україна виходить з пріоритетності мирного врегулювання конфлікту з Російською Федерацією на підставі дотримання принципів та норм міжнародного права, відновлення Російською Федерацією порушених прав України, подальшого сумлінного виконання нею своїх зобов'язань за міжнародним правом та відшкодування завданих Україні своїми протиправними діями збитків.

Україна приділяє особливе значення підтриманню дружніх та добросусідських відносин із сусідніми державами на основі принципів та норм міжнародного права, зокрема щодо поваги до суверенітету і територіальної цілісності, непорушності кордонів, незастосування сили чи погрози силою, невтручання у внутрішні справи, поваги до прав і свобод людини.

1.2.1. Розвиток відносин з НАТО

У зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України у суспільстві досягнуто консенсус щодо необхідності набуття Україною членства в НАТО як в одному з основних міжнародних механізмів колективної безпеки.

У процесі реалізації реформ пріоритетом є посилення обороноздатності держави шляхом реформування сектору безпеки і оборони України, зміцнення свободи та демократії, підвищення рівня економічного розвитку, покращення добробуту громадян, досягнення відповідності критеріям, необхідним для набуття членства в НАТО, забезпечення взаємосумісності Збройних Сил України зі збройними силами держав – членів НАТО.

Мета політичного діалогу з НАТО – посилення політичної та практичної підтримки з боку НАТО і держав – членів Альянсу суверенітету, територіальної цілісності та незалежності України.

Мета практичного галузевого співробітництва з НАТО – максимальне залучення консультативної, практичної та матеріально-технічної підтримки НАТО для реформування сектору безпеки і оборони України відповідно до стандартів, рекомендацій та принципів Альянсу з метою зміцнення обороноздатності держави, забезпечення підготовки України до набуття членства в НАТО.

Середньострокові цілі:

забезпечення підготовки України до набуття членства в НАТО;

отримання запрошення стосовно участі України у Плані дій щодо членства в НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

започаткувати діалог із державами – членами Альянсу про запровадження для України Плану дій щодо членства;

продовжити діалог щодо приєднання України до участі у Програмі посиленних можливостей в рамках Ініціативи взаємосумісності партнерів;

продовжити участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, які проводяться під егідою НАТО, зокрема: в операції Багатонаціональних сил НАТО в Косово (КФОР); у тренувально-дорадчій Місії НАТО "Рішуча підтримка" в Ісламській Республіці Афганістан; в операції НАТО "Морський охоронець";

продовжувати консультації з державами Чорноморського регіону, які є членами НАТО, щодо політичної та безпекової ситуації в зазначеному регіоні, зокрема на території окупованого Російською Федерацією Кримського півострова;

визначити питання забезпечення гендерної рівності одним із пріоритетних напрямів реформування сектору безпеки і оборони України. Створити інституційну спроможність органів сектору безпеки і оборони України для запровадження посад радників з гендерних питань відповідно до рекомендацій НАТО;

продовжити взаємодію з Представництвом НАТО в Україні та контактним посольством НАТО в Україні – Посольством Литовської Республіки в Україні;

продовжити взаємодію з НАТО у процесі реформування сектору безпеки і оборони України відповідно до стандартів та рекомендацій НАТО, підвищення обороноздатності держави в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України.

1.2.1.1. Платформа Україна – НАТО з вивчення досвіду протидії гібридній війні в Україні

Узагальнення, вивчення та аналіз досвіду України стосовно протидії гібридній війні, що ведеться Російською Федерацією проти України, здійснення обміну цим досвідом з НАТО, Європейським Союзом, іншими партнерами сприятиме підвищенню рівня безпеки України, поліпшенню обороноздатності держав, які є членами НАТО та Європейського Союзу.

За результатами засідання Комісії Україна – НАТО на рівні глав держав та урядів (9 липня 2016 року, м.Варшава, Республіка Польща) було схвалено Комплексний пакет допомоги НАТО для України, яким передбачено створення Платформи Україна – НАТО з вивчення досвіду протидії гібридній війні в Україні, підтримання діалогу з НАТО з питань викликів сучасної війни.

Протягом 2017 року тривала робота щодо створення та забезпечення діяльності Платформи Україна – НАТО з вивчення досвіду протидії гібридній війні в Україні (далі – Платформа), опрацювання пропозицій щодо спільних заходів взаємодії у цій сфері.

Очікуваним результатом діяльності в межах Платформи є покращення здатності ідентифікації гібридних загроз, їх розпізнавання та класифікація; нарощування потенціалу щодо визначення вразливих місць та підвищення стійкості з питань військової та цивільної готовності, захисту критичних об'єктів інфраструктури, більш ефективних стратегічних комунікацій, захисту цивільного населення, кіберзахисту та протидії тероризму.

Координація діяльності української частини Платформи здійснюватиметься міжвідомчою робочою групою Комісії з питань координації євроатлантичної інтеграції України.

Середньострокові цілі:

проведення спільних з НАТО досліджень з питань протидії гібридним загрозам у відповідних сферах;

розроблення стратегій та політик щодо протидії гібридній війні з урахуванням результатів досліджень, проведених у рамках Платформи;

розроблення методичних, навчальних матеріалів для використання у навчальних та тренувальних закладах з метою підготовки фахівців з питань протидії професійним загрозам;

запровадження механізму обміну досвідом з державами, які є членами НАТО, Європейського Союзу, з іншими партнерами щодо протидії тактиці ведення Російською Федерацією гібридної війни.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

узгодити зі стороною НАТО запропоновані українською стороною проектні пропозиції щодо Платформи;

налагодити відносини партнерства з Європейським центром передового досвіду з протидії гібридним загрозам (м.Гельсінкі, Фінляндська Республіка);

провести інформаційні заходи, семінари, експертні та навчальні візити, навчальні та практичні заняття для представників України, держав – членів НАТО та держав – партнерів;

провести міжнародну конференцію з питань протидії гібридній війні із залученням провідних експертів з метою обміну досвідом та застосування кращих практик.

1.2.1.2. Професійна підготовка в рамках Програми Україна – НАТО з професійного розвитку цивільного персоналу сектору безпеки і оборони

Україна приділяє значну увагу успішному виконанню Програми Україна – НАТО з професійного розвитку цивільного персоналу сектору безпеки і оборони, яка спрямована на підвищення професійного рівня працівників центральних органів виконавчої влади та інших державних органів України, залучених до впровадження державної політики євроатлантичної інтеграції, співробітництва з НАТО, реформування сектору безпеки та оборони України відповідно до стандартів та рекомендацій НАТО з огляду на її прямиї і безпосередній вплив на якість та ефективність усіх процесів, проектів та програм взаємодії нашої держави з НАТО.

Успішний досвід утворення та впровадження спільного ефективного менеджменту Програми Україна – НАТО з професійного розвитку цивільного персоналу сектору безпеки і оборони може стати прикладом для вдосконалення менеджменту інших двосторонніх програм та проектів співробітництва з НАТО, зокрема в рамках трастових фондів.

Схвалена 7 липня 2017 року Комітетом з партнерств та колективної безпеки у форматі Комісії Україна – НАТО "Політика Програми з професійного розвитку цивільного персоналу сектору безпеки і оборони України на 2017 – 2021 роки: підтримка громадського сектору у сфері управління реформою та підтримка національної безпеки" є концептуальною основою для імплементації визначених перспективних напрямів взаємодії з НАТО.

Середньострокові цілі:

утворення в Україні у взаємодії з НАТО власних національних інституційних спроможностей для забезпечення якісної, сучасної та ефективної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу, залученого до всіх питань співробітництва з НАТО, зокрема у контексті підготовки України до членства у Північноатлантичному Альянсі;

розроблення за допомогою експертів НАТО спецкурсів із проблематики співробітництва України з НАТО для впровадження у вищих навчальних закладах України;

забезпечення органів державної влади високопрофесійними працівниками, здатними сприяти ефективному розвитку євроатлантичної інтеграції;

розвиток міжнародного співробітництва в рамках професійної підготовки персоналу у сфері євроатлантичної інтеграції та у секторі безпеки і оборони України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити проведення модульних курсів із підвищення кваліфікації представників центральних органів виконавчої влади та інших державних органів України, залучених до співробітництва з НАТО в рамках проекту реформування Дипломатичної академії України імені Геннадія Удовенка при Міністерстві закордонних справ України;

продовжити вдосконалення менеджменту Програми Україна – НАТО з професійного розвитку цивільного персоналу сектору безпеки і оборони;

розробити за сприяння Женевського центру демократичного контролю над збройними силами (DCAF) підручник про співробітництво України з НАТО для вищих навчальних закладів України та модульних курсів щодо НАТО;

розробити за сприяння Женевського центру демократичного контролю над збройними силами (DCAF) та структури Організації Об'єднаних Націй з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок в Україні серію підручників із проблематики забезпечення гендерної рівності у складових сектору безпеки та оборони України для спеціалізованих вищих навчальних закладів України;

організувати обмін досвідом з іншими програмами та проектами співробітництва України з Альянсом щодо утворення та впровадження спільного ефективного менеджменту Програми Україна – НАТО з професійного розвитку цивільного персоналу сектору безпеки і оборони;

забезпечити залучення Національної академії державного управління при Президенті України до співробітництва з НАТО в рамках Програми Україна – НАТО з професійного розвитку цивільного персоналу сектору безпеки і оборони.

1.2.1.3. Стратегічні комунікації

Співробітництво України з НАТО у сфері стратегічних комунікацій набуло особливого значення у контексті протидії гібридній війні, що ведеться Російською Федерацією проти України.

Дорожня карта Партнерства у сфері стратегічних комунікацій між Радою національної безпеки і оборони України та Міжнародним секретаріатом НАТО спрямована на розбудову та розвиток спроможностей

України у сфері стратегічних комунікацій шляхом надання консультативної та практичної допомоги.

Основні цілі Партнерства у сфері стратегічних комунікацій:

розвиток спроможностей органів державної влади у зазначеній сфері та усіх її складових на стратегічному та операційному рівнях шляхом надання консультативної і практичної підтримки;

підтримка співпраці України з експертами, які мають відповідний досвід у сфері стратегічних комунікацій;

сприяння розвитку в Україні культури стратегічних комунікацій на інституційному рівні, налагодження більш тісного співробітництва з неурядовими організаціями й сприяння розвитку їх спроможності здійснювати стратегічні комунікації в інтересах України;

досягнення й підтримка найвищих стандартів точності та етики для забезпечення довіри до державної комунікативної політики.

Середньострокові цілі:

створення координаційного міжвідомчого механізму інформаційних операцій;

впровадження реформи урядових комунікацій;

створення відомчої та урядової/міжвідомчої системи стратегічних комунікацій;

розбудова спроможностей зі стратегічних комунікацій у сфері національної безпеки і оборони;

розвиток публічної дипломатії;

розроблення та реалізація національної стратегії України у сфері стратегічних комунікацій;

розроблення системи підготовки фахівців у сфері стратегічних комунікацій;

активізація взаємодії з державами – партнерами в інформаційній сфері, зокрема шляхом впровадження та розвитку партнерства у сфері стратегічних комунікацій.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити імплементацію Дорожньої карти Партнерства у сфері стратегічних комунікацій між Радою національної безпеки і оборони України та Міжнародним секретаріатом НАТО;

сформувати політику та координаційний механізм у сфері публічної дипломатії;

розвивати спроможності у сфері державних кризових комунікацій;

реформувати урядові комунікації;

створити модель освітньої системи з державних стратегічних комунікацій та розробити план її впровадження.

1.2.1.4. Інформування громадськості про співробітництво України з НАТО

Інформація про співробітництво України з НАТО є відкритою для громадян України.

У рамках реалізації Концепції вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції на 2017 – 2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 21 лютого 2017 року № 43, основна увага приділятиметься заходам зі створення умов для підвищення рівня розуміння і довіри громадян України до курсу щодо набуття Україною членства в НАТО, забезпечення стабільної підтримки громадянами державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції.

Середньострокові цілі:

інформування громадськості на регіональному та місцевому рівнях, спрямоване на підвищення рівня обізнаності стосовно відносин особливого партнерства України з НАТО;

досягнення високого рівня підтримки громадянами України державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити виконання плану заходів з реалізації Концепції вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції на 2018 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2018 року № 109-р;

активізувати співпрацю з неурядовими організаціями, що опікуються проблематикою євроатлантичної інтеграції, з метою їх залучення до виконання заходів у сфері інформування громадськості;

продовжити в рамках проведення інформаційних заходів взаємодію з Представництвом НАТО в Україні, контактним посольством НАТО в Україні – Посольством Литовської Республіки в Україні, а також дипломатичними представництвами держав – членів НАТО, акредитованими в Україні.

1.2.2. Розвиток відносин з Європейським Союзом

Співробітництво з Європейським Союзом у різних сферах, спрямоване на реалізацію стратегічного курсу України щодо інтеграції в європейський політичний, економічний та правовий простір.

Середньострокові цілі:

забезпечення імплементації Угоди про асоціацію;

продовження співробітництва між Україною та ЄС у рамках ініціативи Європейського Союзу "Східне партнерство".

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити належне виконання плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106;

продовжити виконання заходів з метою дотримання Україною критеріїв, пов'язаних із запровадженням Європейським Союзом безвізового режиму для короткострокових поїздок для громадян України;

ужити заходів для продовження політики санкцій Європейського Союзу щодо Російської Федерації у зв'язку з учиненням Російською Федерацією злочину агресії проти України та тимчасовою окупацією Російською Федерацією частини території України;

забезпечити імплементацію Адміністративної угоди між Міністерством оборони України та Європейським оборонним агентством;

вживати заходів для припинення реалізації енергетичного проекту "Північний потік – 2".

1.2.3. Політико-дипломатичні, санкційні та інші заходи щодо припинення збройної агресії Російської Федерації проти України та відновлення територіальної цілісності України у межах міжнародно визнаного державного кордону

Пріоритетною у 2018 році залишатиметься діяльність, спрямована на збереження міжнародного консенсусу у наданні підтримки Україні, продовження санкційного тиску на Російську Федерацію до припинення збройної агресії проти України та звільнення тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим, м.Севастополя.

Відповідно буде продовжуватися робота в рамках "нормандського", "мінського" та інших форматів з метою повного відновлення територіальної цілісності і державного суверенітету України.

Особлива увага приділяється завданню щодо забезпечення подальшої підтримки світовою спільнотою політики невизнання окупації Російською Федерацією Автономної Республіки Крим і м.Севастополя та необхідності посилення міжнародного моніторингу ситуації у сфері захисту прав людини на тимчасово окупованих територіях України.

У зв'язку з цим має бути активізовано діяльність щодо привернення уваги до кримської проблематики у рамках міжнародного співробітництва, а також забезпечено створення міжнародної платформи для сприяння

процесам звільнення тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим, м.Севастополя.

Дієвим інструментом досягнення цієї мети є збереження існуючих та запровадження нових спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Російської Федерації.

Середньострокові цілі:

консолідація політичної підтримки України міжнародними партнерами з питань відсічі збройній агресії Російської Федерації та відновлення територіальної цілісності України в межах міжнародно визнаного державного кордону;

зміцнення консенсусу щодо необхідності збереження спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до фізичних та юридичних осіб Російської Федерації, запроваджених у зв'язку з незаконними (протиправними) діями в окремих районах Донецької та Луганської областей, окупацією та анексією Автономної Республіки Крим та м.Севастополя, грубими порушеннями основоположних прав і свобод людини на тимчасово окупованих територіях України;

забезпечення пріоритетності питання припинення збройної агресії Російської Федерації проти України у порядку денному ООН, ОБСЄ, Ради Європи та інших міжнародних та регіональних організацій;

здійснення у рамках міжнародних організацій та режимів контролю над озброєннями скоординованих з державами – партнерами заходів, спрямованих на забезпечення припинення Російською Федерацією незаконного постачання озброєння на територію України у межах міжнародно визнаного державного кордону;

відновлення територіальної цілісності України та реінтеграція тимчасово окупованих територій України після їх звільнення.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

під час вирішення питань припинення збройної агресії Російської Федерації проти України та відновлення територіальної цілісності України у межах міжнародно визнаного державного кордону виходити з положень Закону України "Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях";

вживати заходів для захисту прав, свобод та законних інтересів громадян України на тимчасово окупованих територіях;

вжити заходів для звільнення Російською Федерацією, окупаційною адміністрацією Російської Федерації всіх незаконно затриманих, утримуваних громадян України;

продовжити роботу з розширення застосування можливостей міжнародних організацій та інших багатосторонніх переговорних майданчиків для вирішення питання припинення збройної агресії Російської Федерації проти України;

вживати заходів з метою забезпечення розгортання на території окремих районів Донецької та Луганської областей миротворчої місії ООН;

продовжити діалог з державами-партнерами з метою встановлення постійного контролю Спеціальною моніторинговою місією ОБСЄ над тимчасово неконтрольованою ділянкою українсько-російського державного кордону;

продовжити роботу з притягнення Російської Федерації до міжнародно-правової відповідальності за порушення Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму та Міжнародної конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації;

забезпечити належне супроводження судових процесів, ініційованих Україною у міжнародних юрисдикційних органах у зв'язку з порушеннями Російською Федерацією міжнародно-правових зобов'язань, зокрема щодо заборони фінансування тероризму, у тому числі за результатами розслідування падіння 14 липня 2014 року літака "Malaysian Airlines" рейсу MH17;

всебічно сприяти роботі Міжнародної місії захисту розслідування під час проведення розслідування падіння літака "Malaysian Airlines" рейсу MH17, а також забезпечити всебічну взаємодію з метою притягнення до відповідальності винних;

вжити заходів до збереження існуючих і застосування додаткових спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Російської Федерації з метою припинення збройної агресії Російської Федерації проти України, відновлення територіальної цілісності України в межах міжнародно визнаного державного кордону;

блокувати спроби Російської Федерації легітимізувати на міжнародному рівні незаконні органи (окупаційні адміністрації Російської Федерації), створені на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та м.Севастополя;

продовжити роботу із залучення міжнародної допомоги для реалізації реформ, стабілізації економічної ситуації в Україні та розв'язання потреб громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації;

здійснити заходи щодо залучення міжнародної військово-технічної допомоги, спрямованої на посилення обороноздатності України, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації;

активізувати діяльність щодо застосування міжнародних правозахисних механізмів у рамках Ради Європи, ООН, зокрема Ради ООН з

прав людини, ОБСЄ для забезпечення захисту прав і свобод людини та громадянина на тимчасово окупованих територіях України;

забезпечити розвиток співпраці з іноземними державами та міжнародними організаціями з метою протидії російській гібридній агресії, у тому числі в інформаційному просторі.

1.2.4. Участь України в міжнародних заходах щодо підтримання миру і безпеки, боротьби з тероризмом

Україна як держава – учасниця відповідних міжнародних договорів підтримує дії світової спільноти у боротьбі з тероризмом і виконує взяті на себе зобов'язання. Україна приділяє значну увагу міжнародному співробітництву в зазначеній сфері шляхом здійснення заходів, спрямованих на підвищення рівня безпеки та запобігання терористичним актам на своїй території, участі в реалізації Глобальної ініціативи щодо боротьби з актами ядерного тероризму та роботі Комітету експертів з питань боротьби з тероризмом (CODEXTER), а також неухильно дотримується положень Глобальної контртерористичної стратегії ООН.

Ураховуючи факт збройної агресії Російської Федерації проти України та тимчасову окупацію Російською Федерацією частини території України, важливим є забезпечення реформування сектору безпеки і оборони України для досягнення більшої сумісності Збройних Сил України та збройних сил держав – членів НАТО, підвищення спроможностей України до забезпечення власної національної безпеки.

Середньострокові цілі:

розширення співробітництва з правоохоронними органами, органами безпеки іноземних держав та міжнародними організаціями з подолання спільних загроз у сфері безпеки, у тому числі щодо боротьби з міжнародним тероризмом, забезпечення охорони портів;

продовження співробітництва між Україною та НАТО у сфері боротьби та запобігання тероризму;

продовження вдосконалення законодавства з питань боротьби з тероризмом щодо забезпечення участі України в антитерористичних операціях, які проводяться під егідою міжнародних організацій.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити здійснення заходів із протидії розповсюдженню ідеології міжнародного тероризму, поширенню закликів до терористичної діяльності, зокрема з використанням мережі Інтернет;

забезпечити взаємодію з відповідними органами НАТО та держав – членів Альянсу щодо обміну інформацією про міжнародні екстремістські та терористичні організації, а також про запобігання

незаконному розповсюдженню зброї масового знищення та засобів її доставки;

продовжити роботу з узагальнення і практичного використання позитивного міжнародного досвіду у сфері протидії тероризму та забезпечити участь українських фахівців у міжнародних науково-практичних заходах з відповідних питань, у тому числі щодо забезпечення охорони суден та портів;

запровадити функціонування на національному рівні системи раннього попередження та раннього реагування на конфлікти.

1.2.5. Контроль над озброєнням, нерозповсюдженням зброї масового знищення. Державний експортний контроль

Україна реалізовує державну політику у сфері здійснення державного експортного контролю, спрямовану на забезпечення національної безпеки та виконання її міжнародних зобов'язань, обумовлених членством у багатосторонніх міжнародних договорах у галузі нерозповсюдження зброї масового знищення і засобів її доставки та у міжнародних режимах експортного контролю.

Середньострокові цілі:

дотримання міжнародних зобов'язань України у сфері нерозповсюдження зброї масового знищення і засобів її доставки та здійснення обміну інформацією з державами – учасниками міжнародних договорів з питань контролю над звичайними озброєннями та діяльністю збройних сил (Договір про звичайні збройні сили в Європі, Договір з відкритого неба, ратифікований Законом України від 2 березня 2000 року № 1509-III, Віденський документ про заходи зміцнення довіри і безпеки 2011 року) та державами – учасниками міжнародних режимів експортного контролю (Вассенаарська домовленість, Режим контролю за ракетними технологіями, Група ядерних постачальників, Австралійська група) щодо експорту, імпорту окремих категорій товарів;

подання звітної (обмінної) інформації до електронної бази НАТО "Verity", Секретаріату ОБСЄ та Регістру звичайних озброєнь ООН, Організації по забороні хімічної зброї, Міжнародного агентства з атомної енергії, Секретаріату Конвенції про заборону розробки, виробництва та накопичення запасів бактеріологічної (біологічної) і токсинної зброї та про їх знищення відповідно до міжнародних зобов'язань України у сфері нерозповсюдження зброї масового знищення і засобів її доставки.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити обмін інформацією між Україною та державами – учасниками міжнародних режимів експортного контролю (Вассенаарська домовленість, Режим контролю за ракетними технологіями, Група ядерних постачальників, Австралійська група);

продовжити адаптацію законодавства України з питань державного експортного контролю до вимог і стандартів Європейського Союзу;

забезпечити виконання міжнародних зобов'язань України у сфері нерозповсюдження зброї масового знищення і засобів її доставки, зокрема шляхом участі у засіданнях в рамках міжнародних режимів експортного контролю;

забезпечити допуск та супроводження територією України іноземних інспекційних груп та проведення власних інспекційних заходів на території держав – учасниць міжнародних інструментів контролю над озброєннями та діяльністю збройних сил;

забезпечити участь у переговорах та заходах у рамках Форуму ОБСЄ із співробітництва в галузі безпеки, Спільної консультативної групи, утвореної згідно із Договором про звичайні збройні сили в Європі, та Консультативної комісії з відкритого неба, утвореної згідно з Договором з відкритого неба; вжити заходів для взаємодії у рамках діяльності зазначених міжнародних органів з державами – членами НАТО з метою належного представлення позиції України у ході переговорного процесу;

провести із залученням експертної допомоги НАТО аудит сховищ небезпечних речовин та арсеналів, що залишилися на території України після розпаду СРСР.

1.3. Наука

Україна бере активну участь у виконанні Програми НАТО "Наука заради миру та безпеки" і продовжуватиме виконання науково-дослідних робіт, спрямованих на реалізацію державної політики з розвитку співробітництва з НАТО у сфері науки, технологій та захисту навколишнього природного середовища.

Україна є найбільшим бенефіціаром Програми НАТО "Наука заради миру та безпеки".

З огляду на успішну реалізацію науково-дослідних проектів за Програмою НАТО "Наука заради миру та безпеки" протягом останніх років та посилення інтересу українських учених до участі у зазначеній Програмі Україна має намір суттєво активізувати співпрацю з НАТО у 2018 році у частині наукового співробітництва.

Середньострокові цілі:

участь українських учених та науково-дослідних установ України у співробітництві з НАТО у сферах науки та довкілля;

залучення вищих навчальних закладів і наукових установ, переміщених із тимчасово окупованих територій України, до Програми НАТО "Наука заради миру та безпеки".

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити реалізацію існуючих проектів, які виконуються науково-дослідними установами України за Програмою НАТО "Наука заради миру та безпеки", та започаткування нових проектів;

поширення серед громадськості інформації про співробітництво України з НАТО у сфері науки та охорони навколишнього природного середовища;

провести засідання Спільної робочої групи Україна – НАТО зі співробітництва з питань науки та довкілля з метою систематизації та спрямування взаємодії відповідно до пріоритетів Комплексного пакета допомоги НАТО для України.

1.3.1. Забезпечення екологічної безпеки

Екологічна безпека є важливою складовою системи національної безпеки України, яка забезпечує захищеність життєво важливих інтересів суспільства, довкілля від реальних або потенційних загроз, що створюються антропогенними чи природними чинниками.

Середньострокові цілі:

виконання військовими формуваннями України Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2020 року, затверджених Законом України від 21 грудня 2010 року № 2818-VI;

впровадження в Україні передового досвіду держав – членів НАТО у сфері екологічної безпеки з метою відновлення деградованих земель, що перебувають у користуванні Міністерства оборони України, та щодо створення природоохоронних об'єктів на земельних ділянках, що перебували у користуванні Міністерства оборони України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити роботу з розвитку сучасної системи прогнозування, спостереження, оповіщення та ліквідації наслідків шкідливої дії вод та створення інформаційно-вимірювальної системи контролю, формування та прогнозу повеней і паводків на річках;

продовжити реалізацію в рамках Програми "Партнерство заради миру" другого етапу проекту Трастового фонду НАТО з утилізації стрілецької зброї й легких озброєнь, звичайних боєприпасів та протипіхотних мін типу ПФМ-1 в Україні, а також другого етапу проекту Трастового фонду НАТО перезахоронення радіоактивних відходів, що утворилися внаслідок виконання військових програм колишнього СРСР.

1.3.1.1. Мінімізація наслідків діяльності складових сектору безпеки і оборони України

Для відновлення нормальної життєдіяльності звільнених населених пунктів та прилеглих до них територій Донецької та Луганської областей Україна потребує міжнародної допомоги.

Важливим напрямом діяльності залишається також утилізація за міжнародної фінансової підтримки застарілих/непридатних боєприпасів.

Середньострокові цілі:

ліквідація наслідків бойових дій на територіях Донецької та Луганської областей;

здійснення заходів з охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки під час повсякденної діяльності військ.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити реалізацію спільних з НАТО практичних проектів із приведення військових об'єктів в екологічно безпечний стан;

продовжити підготовку та підвищення кваліфікації фахівців з екологічної безпеки Збройних Сил України у Центрі бойової підготовки Міністерства охорони краю Литовської Республіки імені генерала Адольфаса Раманаускаса за підтримки НАТО;

провести розмінування звільнених населених пунктів та прилеглих до них територій в Донецькій та Луганській областях;

організувати виконання робіт з утилізації боєприпасів з урахуванням потреб Збройних Сил України, інших військових формувань у контексті підтримання їх готовності до відсічі збройній агресії проти України.

Розділ II. ОБОРОННІ/ВІЙСЬКОВІ ПИТАННЯ

2.1. Реформування сектору безпеки і оборони України

Реформування сектору безпеки і оборони України відповідно до принципів і стандартів НАТО є головним пріоритетом України у контексті зміцнення обороноздатності країни, забезпечення безпеки її громадян, а також досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства в НАТО.

Середньострокові цілі:

забезпечення об'єднаного керівництва сектором безпеки і оборони України відповідно до принципів і стандартів НАТО;

впровадження ефективної політики, системи планування та управління ресурсами сектору безпеки і оборони України на основі сучасних євроатлантичних підходів;

розвиток та впровадження оперативних (бойових) спроможностей складових сектору безпеки і оборони України, необхідних для гарантування безпеки і оборони держави, підтримання миру та міжнародної безпеки;

впровадження об'єднаної системи логістики, здатної надати підтримку усім складовим сектору безпеки і оборони України;

забезпечення професіоналізації складових сектору безпеки і оборони України та створення необхідного військового резерву.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України "Про національну безпеку України" (реєстр. № 8068);

посилити демократичний цивільний контроль над складовими сектору безпеки і оборони України;

удосконалити механізм громадянського та державного контролю за цільовим використанням складовими сектору безпеки і оборони України наданих ресурсів, у тому числі міжнародної допомоги;

покращити координацію та виконання державних оборонних програм та річних національних програм співробітництва Україна – НАТО;

делегувати повноваження на нижчі рівні, які спроможні приймати рішення для надання можливостей вищим керівним ланкам зосередитися на виконанні найважливіших завдань;

підвищити персональну відповідальність посадових осіб за виконання покладених на них повноважень;

створити систему реагування на комп'ютерні надзвичайні події для захисту інформації і державних інформаційних ресурсів у кіберпросторі;

підвищити ефективність існуючих антикорупційних органів та незалежних контролюючих інституцій з метою зменшення корупційних ризиків у діяльності сектору безпеки і оборони України;

впровадити систему планування для сектору безпеки і оборони України відповідно до євроатлантичних принципів та підходів;

створити медичну інформаційну систему складових сил оборони, що охоплює всі етапи медичної евакуації та процеси управління потоками пацієнтів, відповідає стандартам, доктринам та рекомендаціям НАТО;

удосконалити нормативно-правові акти щодо визначення прав і обов'язків військовослужбовців та взаємовідносин між ними, упорядкування службової діяльності та запровадження порядку ведення обліку часу виконання службових обов'язків військовослужбовцями;

оптимізувати систему мобілізаційних потужностей;

оптимізувати систему військових звань до загальноприйнятої практики держав – членів НАТО;

удосконалити критерії відбору громадян для проходження військової служби за контрактом.

2.1.1. Здійснення демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони України

Здійснення демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони України залишається одним з найбільш важливих елементів реформи сектору безпеки і оборони України.

Середньострокові цілі:

удосконалення правового регулювання здійснення демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони України;

підвищення ефективності роботи громадських рад при державних органах, які відповідно до законодавства здійснюють керівництво військовими формуваннями сектору безпеки і оборони України;

забезпечення урахування досвіду, отриманого в рамках заходів оборонно-технічного співробітництва з НАТО, під час виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, а також проектів щодо розробки та модернізації засобів протидії технічним розвідкам та зразкам високоточної зброї Російської Федерації.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити видання органами сектору безпеки і оборони України "Білих книг";

удосконалити механізм інформування громадськості про державну політику у сфері національної безпеки і оборони України;

забезпечити на постійній основі інформування громадськості про результати діяльності складових сектору безпеки і оборони України;

виконати положення Стратегічного оборонного бюлетеня, схваленого Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240, щодо посилення демократичного цивільного контролю над силами оборони;

забезпечити реалізацію першочергових проектів практичного співробітництва складових сектору безпеки і оборони України та збройних сил держав – членів НАТО щодо організації протидії сучасним засобам технічних розвідок радіоелектронної боротьби та зразкам високоточної зброї Російської Федерації для відсічі збройній агресії проти України.

2.1.2. Створення системи державного гарантування якості продукції оборонного призначення

Обороздатність держави значною мірою залежить від якості продукції оборонного призначення.

Одним із основних шляхів підвищення якості продукції оборонного призначення у провідних державах є впровадження державних систем гарантування якості, в основу яких покладені міжнародні та європейські принципи, а також положення союзних публікацій НАТО гарантування якості (AQAP), відповідно до яких здійснюється забезпечення відповідності продукції встановленим вимогам.

У цьому контексті в Україні буде створено систему державного гарантування якості продукції оборонного призначення із застосуванням STANAG 4107 "Про взаємну систему державного гарантування якості" та впроваджено союзні публікації з гарантування якості (AQAP).

Середньострокові цілі:

створення системи державного гарантування якості продукції оборонного призначення в Україні відповідно до стандартів НАТО;

впровадження союзних публікацій НАТО гарантування якості (AQAP) шляхом розроблення нормативно-правових актів та національних стандартів.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

розробити та затвердити концепцію створення системи державного гарантування якості продукції оборонного призначення в Україні відповідно до стандартів НАТО;

утворити уповноважений орган з державного гарантування якості продукції оборонного призначення та затвердити положення, що регламентує його діяльність з урахуванням вимог стандартів НАТО з якості;

вивчити досвід держав – членів НАТО з питань державного гарантування якості продукції оборонного призначення;

провести навчання для представників уповноваженого органу з державного гарантування якості, представників структурних підрозділів органів військового управління, залучених до виконання робіт, пов'язаних із державним гарантуванням якості продукції оборонного призначення;

впровадити положення STANAG 4107 "Про взаємну систему державного гарантування якості" та союзні публікації з гарантування якості (AQAP).

2.1.3. Забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків у секторі безпеки і оборони України

Забезпечення гендерної рівності у секторі безпеки і оборони України є одним із основних пріоритетних напрямів державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції відповідно до стандартів та рекомендацій НАТО.

Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2020 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 113-р, є ефективним

інструментом впровадження гендерної рівності у складових сектору безпеки і оборони України.

З метою вивчення стану справ щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків в окремих складових сектору безпеки і оборони України експертами структури Організації Об'єднаних Націй з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок в Україні у 2017 році було проведено дослідження гендерного впливу у секторі безпеки і оборони України.

За результатами дослідження експертами встановлено, що державна політика забезпечення гендерної рівності у секторі безпеки і оборони України вимагає суттєвого покращення координації та стратегічного планування.

Інтегрування гендерного фактора у складові сектору безпеки і оборони України є рекомендацією та стандартом НАТО.

Середньострокові цілі:

інтеграція державної політики забезпечення гендерної рівності у процеси реформування сектору безпеки і оборони України;

підвищення рівня концептуального розуміння гендерної тематики особовим складом складових сектору безпеки і оборони України;

нарощування необхідного наукового потенціалу та набуття практичного досвіду щодо забезпечення гендерної рівності у секторі безпеки і оборони України на стратегічному, оперативному та тактичному рівні управління;

включення гендерної проблематики до системи підготовки та підвищення кваліфікації особового складу сектору безпеки і оборони України;

урахування гендерного аспекту та забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків під час добору та просування по службі персоналу у складових сектору безпеки і оборони України;

удосконалення міжвідомчої координації з метою ефективного впровадження державної політики забезпечення гендерної рівності у секторі безпеки і оборони України;

покращення умов роботи та проходження служби для жінок у складових сектору безпеки і оборони України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

розробити стратегію забезпечення гендерної рівності у секторі безпеки і оборони України;

вивчити та впровадити досвід держав – членів НАТО та держав – партнерів щодо сучасних принципів гендерної рівності у складових

сектору безпеки і оборони України відповідно до стандартів та рекомендацій НАТО;

підвищити гендерну обізнаність особового складу складових сектору безпеки і оборони України;

удосконалити нормативно-правову базу з питань дотримання принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у секторі безпеки і оборони України;

активізувати залучення жінок до миротворчих процесів як в Україні, так і за її межами;

впровадити інститут радників з гендерних питань у складових сектору безпеки і оборони України;

забезпечити на постійній основі інформування громадськості України щодо впровадження принципів гендерної рівності у складових сектору безпеки і оборони України відповідно до стандартів та рекомендацій НАТО;

провести моніторинг дотримання принципів гендерної рівності у складових сектору безпеки і оборони України, у подальшому забезпечити проведення такого моніторингу на постійній основі.

2.1.4. Соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей

Соціальний захист військовослужбовців, а також членів їх сімей є нагальним завданням держави.

Запровадження в Україні досвіду держав – членів НАТО щодо соціальної адаптації, професійної підготовки та психологічної реабілітації військовослужбовців є одним із пріоритетів взаємодії з Альянсом.

Середньострокові цілі:

створення національної системи медичної, фізичної, психологічної реабілітації та соціальної і професійної адаптації військовослужбовців, звільнених з військової служби і тих, які підлягають звільненню, та членів їх сімей відповідно до підходів НАТО;

реалізація Трастового фонду НАТО зі створення системи зміни військової кар'єри на цивільну, а також Трастового фонду НАТО з фізичної реабілітації (протезування) військовослужбовців;

удосконалення системи соціального захисту сержантського та старшинського складу на основі соціально правильної, прозорої та стабільної політики та відповідно до загальної практики НАТО;

професійна підготовка фахівців з протезування та фізичної реабілітації відповідно до підходів провідних європейських держав.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

виконати програми, спрямовані на фізичну та психологічну реабілітацію, соціальну і професійну адаптацію учасників бойових дій, військовослужбовців та осіб, звільнених з військової служби, фізичну реабілітацію (протезування) військовослужбовців, поранених під час участі в антитерористичній операції, у заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, за рахунок коштів Державного бюджету України та відповідних міжнародних програм;

вивчити питання та підготувати аргументовані пропозиції щодо можливості зміни системи грошового забезпечення військовослужбовців з існуючої моделі "посада – військове звання – вислуга років" на модель "військове звання – вислуга років", яка застосовується в державах – членах НАТО;

ліквідувати диспропорцію рівня грошового забезпечення офіцерського, сержантського і старшинського складу у частині часткового накладення тарифних розрядів сержантського і офіцерського складу відповідно до підходів, які прийняті в державах – членах НАТО.

2.1.5. Реформування Збройних Сил України

Реформування та розвиток Збройних Сил України триває за такими основними напрямками:

оптимізація структури та чисельності;

удосконалення системи військового керівництва;

удосконалення системи оборонного планування;

забезпечення спроможностей реагування на воєнні загрози;

відновлення технічної готовності озброєння, модернізація та оновлення їх складу;

удосконалення системи підготовки військ (сил);

реформування системи оперативного (бойового) та матеріально-технічного забезпечення;

побудова системи стратегічних комунікацій, забезпечення інформаційної та кібербезпеки військ;

поступове наближення за показниками підготовки, технічного оснащення та всебічного забезпечення до стандартів НАТО.

Середньострокові цілі:

розмежування функцій формування та підготовки військ (сил) та функцій їх застосування;

запровадження прозорого та ефективного управління ресурсами з використанням сучасних євроатлантичних підходів;

створення ефективної системи розвідки Збройних Сил України з урахуванням принципів і стандартів НАТО;

створення єдиної системи логістики та удосконалення системи медичного забезпечення відповідно до стандартів НАТО;

розвиток Сил спеціальних операцій Збройних Сил України відповідно до доктрин і стандартів НАТО;

розвиток спроможностей військових частин і підрозділів інформаційних операцій та кібероперацій;

модернізація авіації та системи протиповітряної оборони Повітряних Сил Збройних Сил України;

розвиток Військово-Морських Сил Збройних Сил України та необхідної інфраструктури їх базування, забезпечення оборони морського узбережжя держави;

зміцнення бойового потенціалу ракетних військ та артилерії Сухопутних військ Збройних Сил України, прийняття на озброєння сучасних ракетних комплексів національного виробництва;

поступове збільшення кількості модернізованих і нових зразків озброєння та військової техніки;

професіоналізація та створення необхідного військового резерву;

збереження та посилення кадрового потенціалу, підвищення рівня соціальних гарантій військовослужбовців, впровадження дієвого механізму забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України;

удосконалення засад мобілізаційної підготовки та мобілізації;

удосконалення інфраструктури місць дислокації та базування військ (сил) з урахуванням необхідності постійної військової присутності на Сході та Південному Сході держави;

забезпечення максимальної взаємосумісності Збройних Сил України зі збройними силами держав – членів НАТО шляхом запровадження стандартів Північноатлантичного альянсу;

виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, проектів із розробки та модернізації засобів протидії технічним розвідкам та зразкам високоточної зброї Російської Федерації з урахуванням досвіду оборонно-технічного співробітництва з НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити реформування Генерального штабу Збройних Сил України та переведення його на нову організаційно-штатну структуру ("J-структуру");

забезпечити розвиток Сил спеціальних операцій Збройних Сил України, розроблення керівних документів їх підготовки, бойового застосування та забезпечення;

продовжити формування спроможностей Військово-Морських Сил Збройних Сил України;

реформувати Військову службу правопорядку у Збройних Силах України у Військову поліцію.

2.1.5.1. Удосконалення системи військового управління та зв'язку

Підвищення ефективності системи управління Збройних Сил України здійснюється шляхом:

запровадження стандартів, доктрин і рекомендацій НАТО у сфері автоматизації управлінської діяльності, адміністративних процедур та військового керівництва;

модернізації та переведення на сучасні цифрові технології інформаційно-телекомунікаційних мереж та систем зв'язку пунктів управління;

переоснащення польової (мобільної) компоненти системи зв'язку на цифрові засоби з рівнем завадостійкості та захищеності, які відповідають стандартам НАТО;

отримання оперативного доступу до даних аерокосмічної розвідки;

розвитку спроможностей у сфері кібербезпеки.

Середньострокові цілі:

створення системи оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження;

розвиток інформаційної інфраструктури та технічного оснащення пунктів управління Збройних Сил України;

перехід до цифрового зв'язку, переоснащення стаціонарної та мобільної компоненти системи зв'язку сучасними засобами та комплексами;

розгортання системи захисту інформації та кіберзахисту в інформаційно-телекомунікаційних системах Збройних Сил України;

удосконалення (модернізація) системи зв'язку і розвідки повітряного простору з урахуванням вимог національних нормативних документів, а також стандартів НАТО із взаємосумісності;

забезпечення взаємосумісності національних автоматизованих (інформаційних) систем з інформаційно-телекомунікаційним середовищем НАТО;

адаптація національного програмного забезпечення до стандартів та принципів, прийнятих НАТО;

удосконалення національних спроможностей з геоінформаційного (картографічного) забезпечення органів управління та підрозділів Збройних Сил України для інтеграції автоматизованих (інформаційних) систем до подібних систем НАТО на всіх рівнях.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити реалізацію практичних проектів Трастового фонду НАТО з удосконалення системи командування, управління, зв'язку та обміну інформацією з урахуванням результатів дослідження системи зв'язку та автоматизації управління військами Збройних Сил України, проведеного фахівцями НАТО у 2016 році;

здійснити першочергове забезпечення Збройних Сил України сучасними комплексами стаціонарного та мобільного зв'язку, зокрема захищеного, із залученням міжнародної допомоги;

забезпечити вдосконалення системи оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження (C4ISR).

2.1.5.2. Реформування систем матеріально-технічного та медичного забезпечення (логістики) Збройних Сил України

Метою реформування є створення єдиної системи логістики сил оборони, запровадження сучасних систем і технологій всебічного забезпечення військ (сил), автоматизація процесів управління та обліку озброєння і військової техніки, військово-технічного майна, ракет і боєприпасів та матеріально-технічних засобів відповідно до керівних положень, стандартів та інструкцій НАТО.

Матеріально-технічне забезпечення військ (сил) буде здійснюватися з об'єднаних центрів забезпечення як багатофункціональних органів забезпечення військ (сил) матеріально-технічними засобами за територіальним принципом незалежно від їх підпорядкованості.

Буде продовжено створення нової організаційно-штатної структури ("J-структури") органів військового управління, що відповідають за логістичне забезпечення Збройних Сил України.

Головною метою реформування військової медицини є створення системи медичного забезпечення сил оборони, яка здатна робити внесок у функціонально сумісні медичні спроможності спільних із НАТО місій. Буде упроваджено сучасні технології надання медичної допомоги і лікування поранених відповідно до стандартів медичної допомоги, клінічних протоколів та інших галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я держав – членів НАТО.

Буде створено систему медичної реабілітації, яка забезпечуватиме відновлення фізичних, психологічних і соціальних функцій

військовослужбовців для повернення їх до виконання обов'язків військової служби.

Середньострокові цілі:

адаптація до стандартів НАТО нормативно-правової бази функціонування, оперативного планування та структури звітності систем матеріально-технічного, медичного забезпечення Збройних Сил України;

розвиток сумісних із НАТО національних систем стандартизації в оборонній сфері та кодифікації предметів військового призначення;

створення Єдиної інформаційної системи управління оборонними ресурсами;

удосконалення системи управління медичним забезпеченням та мережі військово-медичних закладів Збройних Сил України відповідно до принципів НАТО;

придбання відповідного програмного та технічного забезпечення, підготовка та набуття військово-медичним персоналом та особовим складом логістики Збройних Сил України навичок роботи в медичній інформаційній та координаційній системі (MEDICS), медичній інформаційно-адміністративній системі (MIMS), системах НАТО із забезпечення розгортання і пересування військ (ADAMS), прийому, підготовки та зосередження матеріальних засобів (CORSOM), контролю за переміщенням військ (EVE), а також у системі звітування з питань медичного забезпечення та логістики (LOGREP), сучасних електронних системах реєстрації пацієнтів та травм;

здобуття освіти, підвищення кваліфікації та стажування офіцерів з питань матеріально-технічного забезпечення, стандартизації та медичної служби Збройних Сил України у відповідних установах держав – членів НАТО;

упровадження в діяльність медичних служб Збройних Сил України сучасних технологій надання медичної допомоги та лікування поранених відповідно до стандартів медичної допомоги, клінічних протоколів та інших галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я держав – членів НАТО, актуальних наукових досягнень;

оновлення матеріально-технічної бази мобільних госпіталів з метою досягнення взаємосумісності з НАТО та модульного принципу їх формування;

забезпечення медичної служби засобами розшуку поранених, транспортними засобами медичної та аеромедичної евакуації, зокрема броньованими, сучасним комплектно-табельним оснащенням для надання медичної допомоги і лікування, засобами зв'язку та автоматизованими системами управління для надання належної медичної допомоги в межах строків, встановлених у державах – членах НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити реалізацію Трестового фонду НАТО з реформування систем логістики та стандартизації Збройних Сил України;

завершити перехід України на другий рівень участі у системі кодифікації НАТО;

модернізувати матеріально-технічну базу військово-медичних закладів та медичних підрозділів військових частин (з'єднань);

створити єдиний орган управління медичним забезпеченням підготовки та застосування військ (сил);

удосконалити реабілітаційну базу закладів охорони здоров'я Міністерства оборони України;

забезпечити участь представників медичної служби Збройних Сил України у міжнародних заходах в рамках Індивідуальної програми партнерства між Україною та НАТО, а також у міжнародних навчальних курсах з медичного забезпечення та стажуванні в закладах охорони здоров'я оборонних відомств провідних держав світу, медичних польових навчаннях.

2.1.5.3. Досягнення технічної сумісності озброєння, військової та спеціальної техніки

Основні зусилля будуть зосереджені на імплементації положень Дорожньої карти Україна – НАТО з оборонно-технічного співробітництва, впровадженні стандартів НАТО з метою досягнення технічної сумісності з державами – членами НАТО у сфері розроблення, виробництва, випробовування, ремонту озброєння, військової та спеціальної техніки, інших матеріально-технічних засобів.

Середньострокові цілі:

створення умов для поліпшення спроможностей сил оборони та досягнення ними сумісності із силами НАТО в оборонно-технічній сфері;

професійний розвиток особового складу сил оборони, залученого до оборонно-технічного співробітництва з НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити співробітництво в рамках діяльності робочих груп Конференції національних директорів з озброєння (CNAD), проектів концепції НАТО "Розумна оборона", проектів Промислово-дорадчої групи НАТО (NIAG), інших проектів/ініціатив;

відновити участь представників України у заходах Організації НАТО з питань науки та технологій (STO).

2.1.5.4. Підвищення ефективності кадрового менеджменту

Створена на основі прийнятих у державах – членах НАТО принципів кадрової політики, сучасна система кадрового менеджменту сприятиме якісному комплектуванню Збройних Сил України підготовленим особовим складом та зниженню корупційних ризиків у кадровій роботі за рахунок ефективного управління кар'єрою професійних військовослужбовців, впровадження прозорості та доброчесної системи добору кандидатів і призначення їх на посади, а також розвитку автоматизованих систем управління відповідно до підходів НАТО.

Середньострокові цілі:

досягнення раціонального співвідношення категорій особового складу сил оборони;

укомплектування сил оборони за змішаним та екстериторіальним принципами з поступовим нарощуванням показників укомплектованості посад рядового, сержантського і старшинського складу військовослужбовців, які проходять службу за контрактом;

створення ефективної системи управління кар'єрою військовослужбовців, впровадження прозорості та доброчесної системи добору, розстановки та призначення особового складу на посади;

подолання тенденції щодо недостатньої укомплектованості посад молодшого офіцерського складу.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити реалізацію Концепції військової кадрової політики у Збройних Силах України на період до 2020 року, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 26 червня 2017 року № 342;

забезпечити супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо військових звань військовослужбовців" (реєстр. № 6372);

продовжити формування професійного сержантського складу відповідно до вимог Концепції розвитку професійного сержантського і старшинського складу Збройних Сил України, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 26 квітня 2013 року № 290.

2.1.5.5. Удосконалення військової освіти та підготовки професійних кадрів

Основна увага приділяється приведенню змісту освіти та підготовки військових фахівців у відповідність із потребами сил оборони.

Триває удосконалення системи військової освіти шляхом впровадження в навчальний процес передових методик підготовки збройних сил держав – членів НАТО, а також технологій дистанційного навчання.

Триває співпраця у рамках виконання Програми НАТО "Удосконалення військової освіти" (DEEP).

Середньострокові цілі:

впровадження стандартів НАТО з індивідуальної підготовки та професіоналізації особового складу;

розроблення освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців за всіма рівнями та ступенями освіти відповідно до стандартів НАТО;

фахова та мовна підготовка цивільного персоналу Міністерства оборони України;

підготовка військових фахівців тактичного рівня у військово-морських навчальних закладах держав – членів НАТО;

оптимізація мережі вищих військових навчальних закладів (науково-навчальних центрів), військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів та навчальних центрів;

підготовка сержантів-інструкторів з предметів навчання та бойової системи виживання воїна.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

удосконалити навчально-матеріальну базу вищих військових навчальних закладів (науково-навчальних центрів), військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів та навчальних центрів, практичне спрямування навчання;

забезпечити здійснення заходів щодо створення Школи оборонного менеджменту на базі Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського;

удосконалити систему підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищих військових навчальних закладів;

підвищити ефективність мовної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України.

2.1.5.6. Удосконалення підготовки військ та забезпечення їх взаємосумісності

Забезпечуватиметься підготовка військ (сил) з урахуванням набутого досвіду підготовки та застосування Збройних Сил України в антитерористичній операції в окремих районах Донецької та Луганської областей.

Триватиме підготовка і сертифікація підрозділів Збройних Сил України, заявлених (або тих, що будуть заявлені) для включення до

Спільного фонду оперативних сил та можливостей у рамках Концепції оперативних можливостей НАТО (КОМ/ОСС).

Використовуватимуться інструменти Процесу планування та оцінки сил (ППОС/PARP) Програми НАТО "Партнерство заради миру" не тільки для визначених підрозділів, а й до Збройних Сил України в цілому (перехід від використання Цілей партнерства до Цілей досягнення спроможностей), з метою максимального наближення українських процесів оборонного планування до стандартів НАТО.

Забезпечуватиметься колективна безпека використання повітряного простору, інформаційна взаємодія та обмін даними про повітряну обстановку.

Середньострокові цілі:

забезпечення використання потенціалу НАТО у рамках участі у Процесі планування та оцінки сил (ППОС/PARP) Програми НАТО "Партнерство заради миру", Ініціативі взаємопоєднаних сил, Ініціативі взаємосумісності партнерів, а також приєднання до Програми посилення можливостей для особливих партнерів НАТО;

створення професійного корпусу інструкторів (спостерігачів/ контролерів) тактичної підготовки;

нарощування спроможностей центрів імітаційного моделювання бойових дій;

приєднання до Регіональної програми НАТО з безпеки повітряного простору;

підвищення рівня взаємосумісності військових частин і підрозділів Збройних Сил України шляхом їх участі у багатонаціональних навчаннях Альянсу, включаючи навчання Сил реагування НАТО;

об'єднання національних (багатонаціональних) військових навчань, що проводяться на території України, з навчаннями НАТО;

забезпечення розвитку спроможностей навчально-тренувальних центрів Збройних Сил України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити досягнення оперативної сумісності визначених сил і засобів Збройних Сил України в рамках Концепції оперативних можливостей НАТО (КОМ/ОСС);

забезпечити нарощування оперативних спроможностей сил і засобів, що залучаються до чергових ротацій у складі Сил реагування НАТО;

досягнути Цілей партнерства для Збройних Сил України у рамках участі України у Процесі планування та оцінки сил (ППОС/PARP) Програми НАТО "Партнерство заради миру");

взяти участь у військових навчаннях Альянсу та держав – членів НАТО, відкритих для держав – партнерів;

забезпечити розвиток та удосконалення інфраструктури полігонів і навчальних центрів Збройних Сил України;

реалізувати пілотний проект у рамках Регіональної програми з безпеки повітряного простору НАТО;

здійснити обмін інформацією з НАТО в рамках Програми обміну даними про повітряну обстановку;

привести фонди та матеріально-навчальні бази центрів підготовки сержантського (старшинського) складу у відповідність із вимогами держав – членів НАТО;

впровадити трирівневу систему підготовки інструкторів Збройних Сил України;

запровадити систему підготовки рядового складу за курсом базової загальновійськової підготовки солдата відповідно до прийнятих принципів та підходів у державах – членах НАТО.

2.1.6. Реформування Міністерства внутрішніх справ України

Метою розвитку Міністерства внутрішніх справ України є вдосконалення системи формування та реалізації політики у сфері правоохоронної діяльності, захисту державного кордону України, міграційної діяльності та цивільного захисту.

Середньострокові цілі:

консолідація складових сектору безпеки і оборони України для виконання правоохоронних завдань та ефективного реагування на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці;

координація роботи державних органів, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України;

підвищення рівня довіри населення до правоохоронних органів та налагодження механізму ефективної співпраці з населенням та місцевими громадами;

удосконалення форм та способів демократичного цивільного контролю і співпраці з громадськістю;

запровадження системи планування, прозорого та ефективного управління ресурсами на основі системи державного прогнозування та стратегічного планування діяльності органів системи Міністерства внутрішніх справ України;

запровадження дієвого механізму забезпечення реалізації гендерної політики в діяльності органів системи Міністерства внутрішніх справ України;

запровадження європейської системи підготовки та підвищення кваліфікації працівників правоохоронних органів.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

реформувати органи системи Міністерства внутрішніх справ України, налагодити співробітництво з безпековими інституціями держав – членів Альянсу щодо протидії новітнім викликам та загрозам;

забезпечити виконання Цілей партнерства у рамках участі України у Процесі планування та оцінки сил (ІППОС/PARP) Програми НАТО "Партнерство заради миру";

взяти участь у забезпеченні розвитку спроможностей у сфері стратегічних комунікацій та протидії гібридним загрозам;

забезпечити імплементацію Резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 "Жінки, мир, безпека";

створити мережу гендерних радників у системі Міністерства внутрішніх справ України для координації, моніторингу та оцінки гендерної політики;

продовжити роботу з розвитку спроможностей з кібербезпеки;

запровадити принципи розбудови добросовісності в Міністерстві внутрішніх справ України відповідно до європейських стандартів;

підвищити рівень професійної підготовки особового складу Міністерства внутрішніх справ України;

продовжити роботу з розвитку медичної служби Міністерства внутрішніх справ України;

взяти участь у виконанні міжнародних програм, спрямованих на фізичну та психологічну реабілітацію, соціальну і професійну адаптацію учасників бойових дій, поліцейських та військовослужбовців органів системи Міністерства внутрішніх справ України.

2.1.7. Розвиток Національної гвардії України

Основними напрямками розвитку Національної гвардії України є удосконалення системи управління та зв'язку, процесу планування та управління ресурсами, оперативних спроможностей, логістики та медичного забезпечення, професіоналізація сил та створення військового резерву.

Середньострокові цілі:

створення ефективної системи управління, сумісної з іншими складовими сектору безпеки і оборони України та аналогічними органами військового управління відповідних підрозділів держав – членів НАТО;

створення системи кіберзахисту;

оснащення військових частин новітніми та модернізованими зразками озброєння і військової техніки, спеціальними засобами та обладнанням відповідно до стандартів НАТО;

запровадження ефективної системи планування, прозорого та ефективного управління ресурсами як частини системи державного прогнозування та стратегічного планування;

удосконалення системи підготовки особового складу;

запровадження прозорої та ефективної системи кадрового добору та просування по службі;

створення ефективної системи логістики і медичного забезпечення;

створення достатніх потужностей для психологічної підтримки та допомоги військовослужбовцям;

створення та утримання військового резерву;

розвиток стратегічних комунікацій.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

перевести органи військового управління на нову організаційно-штатну структуру, наближену до організаційно-штатних структур військових відомств держав – членів НАТО;

модернізувати систему зв'язку;

створити пункти управління на рухомій базі оперативно-територіальних об'єднань та військових частин;

розпочати створення інформаційної системи управління ресурсами;

забезпечити розвиток технічних можливостей протистояння кіберзагрозам;

відновити справність, забезпечити модернізацію та закупівлю нових зразків озброєння та військової (спеціальної) техніки;

забезпечити виконання Цілей партнерства в рамках участі у Процесі планування та оцінки сил (ППОС/PARP) Програми НАТО "Партнерство заради миру";

розробити стандарти колективної та індивідуальної підготовки;

удосконалити навчально-матеріальну базу з урахуванням потреб у підготовці особового складу та підрозділів;

забезпечити розвиток професійного сержантського (старшинського) корпусу;

забезпечити розвиток спроможностей підрозділів охорони громадського порядку з проведення стабілізаційних (правоохоронного характеру) дій;

впровадити прозорі та добросовісні процедури добору, розстановки та призначення особового складу на посади;

створити електронну базу даних кадрів, обліку резервістів та просування по службі військовослужбовців;

розробити проект створення логістичного центру Національної гвардії України за стандартами НАТО та розпочати його реалізацію;

створити систему управління медичним забезпеченням та переоснащення медичної служби відповідно до принципів та стандартів НАТО;

удосконалити військово-медичну підготовку;

розробити програми та запровадити міжвідомчу систему психологічного забезпечення та реабілітації військовослужбовців Національної гвардії України, фокусуючись на профілактиці, лікуванні посттравматичного стресового розладу та забезпеченні повернення до виконання обов'язків військової служби;

розробити та виконати програми і методики медичної реабілітації особового складу;

продовжити стандартизацію та сертифікацію психологічної служби, підвищити фахову компетентність військових психологів, запровадити систему супервізії, атестації, класності, безперервної освіти військових психологів;

вивчити та впровадити досвід держав – членів НАТО зі створення та утримання готового до розгортання військового резерву;

створити систему стратегічних комунікацій;

удосконалити мовну підготовку військовослужбовців;

залучити представників Національної гвардії України до навчання в навчальних закладах НАТО та держав – членів Альянсу, зокрема в рамках Індивідуальної програми партнерства між Україною та НАТО.

2.1.8. Розвиток Національної поліції України

Розвиток Національної поліції України має бути спрямований на удосконалення діяльності із забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Продовжується формування Департаменту кіберполіції Національної поліції України, який за своїми технічними та професійними можливостями матиме змогу миттєвого реагування на кіберзагрози, а також відповідно до кращих європейських та світових стандартів проводитиме міжнародну співпрацю зі знешкодження транснаціональних злочинних угруповань у зазначеній сфері.

Середньострокові цілі:

ефективна координація діяльності та злагоджена взаємодія органів та підрозділів;

оптимізація структури та функціональної побудови;

ефективна співпраця з населенням та місцевими громадами, підвищення ролі інститутів громадянського суспільства у сфері забезпечення прав і свобод людини та громадянина;

нарощування спроможностей для протидії злочинності та підтримання правопорядку;

удосконалення інфраструктури місць дислокації підрозділів з урахуванням покладених на них завдань;

вивчення досвіду відповідних органів держав – членів НАТО щодо організації протидії кіберзлочинам;

забезпечення взаємосумісності національних автоматизованих (інформаційних) систем з інформаційно-телекомунікаційним середовищем правоохоронних органів держав – членів НАТО;

удосконалення системи матеріально-технічного забезпечення;

упровадження практики здобуття освіти, підвищення кваліфікації та стажування поліцейських у відповідних закладах, органах, установах держав – членів НАТО;

гармонізація кримінального процесуального законодавства України зі стандартами Європейського Союзу в частині імплементації норм Конвенції про кіберзлочинність, ратифікованої Законом України від 7 вересня 2005 року № 2824-IV;

ефективна діяльність із забезпечення власної безпеки та внутрішнього контролю в органах поліції, оптимальний розподіл пріоритетних завдань у зазначеній сфері та їх комплексна реалізація.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

розширити можливості мережі ситуаційних центрів у головних управліннях Національної поліції України в областях та м.Києві;

доукомплектувати підрозділи патрульної поліції та забезпечити навчання та підвищення кваліфікації патрульних поліцейських;

продовжити створення підрозділів дорожньої патрульної поліції;

продовжити створення та доукомплектування груп тактично-оперативного реагування патрульної поліції Департаменту патрульної поліції;

продовжити формування високопрофесійних територіальних спеціальних підрозділів для оперативного реагування "КОРД" (Корпус оперативно-раптової дії);

створити автоматичну інформаційну систему обробки даних про правопорушення;

завершити створення єдиної автоматизованої мережі контактних центрів "102";

реформувати відповідно до європейських стандартів ізолятори тимчасового тримання, зокрема, шляхом упровадження інтегрованої інформаційно-довідкової системи "Custody records", для контролю за всіма діями працівників поліції, вчиненими стосовно або за участю затриманих, з метою виключення порушення їх конституційних прав;

продовжити реформування підрозділів, зокрема шляхом створення служби детективів;

упровадити систему цифрового транкінгового радіозв'язку DIMETRA IP стандарту TETRA радіозв'язку;

запровадити спільну підготовку підрозділів Національної поліції України та інших правоохоронних органів;

забезпечити вивчення англійської мови особовим складом;

удосконалити технічне оснащення підрозділів кіберполіції сучасними комплексами інформаційно-телекомунікаційних мереж з метою забезпечення повного циклу слідчих (розшукових) дій у рамках досудового розслідування кіберзлочинів та оперативно-розшукових заходів, здійснення яких належить до компетенції кіберполіції, з використанням можливостей трастових фондів НАТО та із залученням міжнародної допомоги;

забезпечити проведення спеціальних профільних навчальних заходів для підрозділів кіберполіції, необхідних для підвищення кваліфікації за основними напрямками службової діяльності та перейняття передового досвіду у сфері боротьби з кіберзлочинністю, із залученням міжнародної допомоги, в тому числі використанням можливостей трастових фондів НАТО;

здійснити першочергове забезпечення підрозділів із вертикальною системою підпорядкування сучасними комплексами інформаційно-телекомунікаційних мереж, зокрема з використанням можливостей трастових фондів НАТО та із залученням міжнародної допомоги;

продовжити модернізацію матеріально-технічної бази підрозділів, зокрема, шляхом залучення міжнародної технічної допомоги;

продовжити створення ефективної системи запобігання і протидії корупції;

продовжити здійснення заходів з удосконалення нормативно-правової бази у сфері забезпечення власної безпеки та внутрішнього контролю в органах поліції, організаційної структури, штатних, інформаційно-аналітичних та матеріально-технічних можливостей підрозділів внутрішньої безпеки Національної поліції України.

2.1.9. Розвиток Державної прикордонної служби України

Метою розвитку Державної прикордонної служби України є мінімізація загроз прикордонній безпеці, забезпечення реалізації стратегічного курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу та НАТО, посилення ролі Державної прикордонної служби України у протидії транскордонній і транснаціональній злочинності.

Україна має намір здійснювати подальшу розбудову державного кордону та його інфраструктури згідно з європейськими критеріями.

Середньострокові цілі:

виконання Стратегії розвитку Державної прикордонної служби України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2015 року № 1189-р;

реалізація Концепції інтегрованого управління кордонами, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 1149-р, та плану заходів щодо реалізації цієї Концепції, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2016 року № 626-р.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

модернізувати систему охорони державного кордону України з урахуванням сучасних викликів і загроз, забезпечення розвитку її інформаційної, оперативної, технічної та фізичної складових;

продовжити формування та розгортання підрозділів швидкого реагування, оснащення їх сучасними зразками озброєння, бойової та іншої військової техніки;

удосконалити систему управління людськими ресурсами, продовжити запровадження принципів розбудови доброчесності відповідно до європейських стандартів;

продовжити практику обміну в установленому порядку відкритою, знеособленою статистичною інформацією та проведення спільного аналізу загроз у прикордонній сфері на кордонах із суміжними державами;

продовжити формування сучасної системи логістики, ефективного управління матеріальними ресурсами;

продовжити модернізацію відомчих інформаційно-телекомунікаційних систем.

2.1.10. Розвиток Державної міграційної служби України

Реформування Державної міграційної служби України зумовлено необхідністю підвищення ефективності виконання покладених на неї завдань та запровадження сучасних прозорих процедур надання високоякісних послуг, подолання негативних явищ, зокрема корупції.

Важливим напрямом розвитку є посилення спроможності держави протидіяти нелегальній міграції, що обумовлене зростанням кількості мігрантів у цілому, зокрема в державах Європейського Союзу.

Середньострокові цілі:

створення єдиної захищеної системи електронного документообігу з уніфікованими базами даних;

подальше вдосконалення процедур видачі документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити розвиток національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства;

запровадити проведення тренінгів для працівників Державної міграційної служби України, залучених до роботи з національною системою ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства, зокрема практики використання нових електронних інструментів ідентифікації особи;

забезпечити розвиток спроможностей щодо виявлення корупційних ризиків, які можуть виникнути у зв'язку із функціонуванням національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства, забезпечити реорганізацію механізму внутрішнього контролю в Державній міграційній службі України, зокрема шляхом організації антикорупційних тренінгів для її працівників;

продовжити поетапний перехід до функціонування Центру з обробки даних та прийняття рішень у режимі реального часу;

продовжити здійснення заходів із поглиблення профільної професійної підготовки працівників Державної міграційної служби України;

удосконалити нормативно-правову базу з питань діяльності Державної міграційної служби України, зокрема шляхом розроблення проекту Міграційного кодексу України.

2.1.11. Розвиток єдиної державної системи цивільного захисту України

Здійснюється реалізація Стратегії реформування системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 січня 2017 року № 61-р, що дасть змогу оптимізувати систему служби в умовах децентралізації влади, реформування системи безпеки і оборони держави, підвищити спроможність органів управління та підрозділів служби щодо ефективної протидії природно-техногенним загрозам національній безпеці, забезпечити належний рівень захисту населення та об'єктів економіки від пожеж і надзвичайних ситуацій, зменшивши при цьому адміністративний вплив на суб'єктів господарювання з боку наглядових органів та поліпшити в цілому інвестиційний клімат в Україні.

Продовжується робота з реалізації державної політики у сфері цивільного захисту, насамперед із гуманітарного розмінування та очищення територій східних областей України від вибухонебезпечних предметів та вибухових речовин, у тому числі саморобних вибухових пристроїв, установлених незаконними збройними формуваннями в районах ведення бойових дій, забезпечення керівництва діяльністю єдиної системи цивільного захисту населення і територій, рятувальної справи, техногенної і пожежної безпеки, посилення національної безпеки у сфері оцінки ризиків надзвичайних ситуацій, поглиблення міжнародного співробітництва у сфері запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків.

Середньострокові цілі:

удосконалення єдиної державної системи цивільного захисту з урахуванням реформування системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій, місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні;

підвищення ефективності оперативного та комплексного реагування на надзвичайні ситуації шляхом створення та розвитку пожежно-рятувальних підрозділів (пожежних частин) місцевої і добровільної пожежної охорони та добровільних формувань цивільного захисту;

захист населення і територій у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та військового характеру;

підвищення рівня захисту населення шляхом упровадження найкращих практик та підходів НАТО у сфері стратегічних комунікацій на випадок надзвичайних ситуацій;

забезпечення взаємодії з НАТО у рамках виконання положень Комплексного пакета допомоги НАТО для України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

внести зміни до нормативно-правових актів щодо розмежування повноважень у сфері цивільного захисту з метою уникнення їх дублювання на регіональному і місцевому рівнях між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування з урахуванням реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні;

посилити взаємодію з НАТО у сфері стратегічних комунікацій на випадок надзвичайних ситуацій;

забезпечити участь Державної служби України з надзвичайних ситуацій у міжнародних навчаннях, семінарах, тренінгах та інших навчально-практичних заходах у рамках співробітництва з НАТО, ЄС та іншими міжнародними організаціями;

продовжити співробітництво із відповідними органами іноземних держав у рамках двосторонніх угод про співробітництво у сфері запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків;

забезпечити вивчення англійської мови працівниками Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

2.1.12. Реформування Служби безпеки України

Реформування Служби безпеки України здійснюється в рамках трансформації інших складових сектору безпеки і оборони України для створення ефективної системи нейтралізації загроз національній безпеці України, досягнення та постійного підтримання спроможностей і готовності до виконання покладених на них завдань та ефективного використання наявних ресурсів.

Метою реформування є створення ефективного, динамічного та гнучкого управління Службою безпеки України, укомплектування її висококваліфікованими фахівцями, забезпечення сучасними матеріальними і технічними засобами; приведення завдань, функцій і напрямів її діяльності у відповідність із сучасними потребами захисту прав і свобод людини та громадянина, суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз.

Середньострокові цілі:

реалізація реформ відповідно до затверджених концептуальних нормативно-правових актів;

забезпечення ефективної протидії викликам та загрозам безпеці держави з урахуванням власного досвіду та можливостей співпраці з іноземними партнерами;

реалізація положень концепції реформування Служби безпеки України на підставі відповідного плану заходів;

удосконалення законодавства з питань діяльності Служби безпеки України;

удосконалення механізму здійснення демократичного цивільного контролю за діяльністю Служби безпеки України;

визначення найбільш доцільної схеми управління контррозвідувальним забезпеченням Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань після завершення антитерористичної операції;

поступова демілітаризація Служби безпеки України та встановлення оптимального співвідношення військових і цивільних посад у її структурі відповідно до змін безпекового середовища України;

створення системи управління персоналом з урахуванням кращих практик іноземних партнерів;

оптимізація чисельності, удосконалення механізмів добору, включаючи конкурсний набір, та комплектування кадрами;

удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів;

підвищення рівня довіри до спеціальної служби та втілення ефективної комунікаційної стратегії для інформування громадськості про діяльність Служби безпеки України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

підготувати в установленому порядку концепцію реформування Служби безпеки України і відповідний план заходів із її реалізації;

впровадити узгоджений процес реформ національного сектору безпеки, налагодити співробітництво з безпековими органами іноземних держав щодо протидії новітнім викликам та загрозам;

розробити пропозиції стосовно внесення змін до законодавства щодо удосконалення діяльності Служби безпеки України;

продовжити імплементацію Цілей партнерства у рамках Процесу планування та оцінки сил (ППОС/PARP) Програми НАТО "Партнерство заради миру" щодо розвитку національної системи кібербезпеки;

забезпечити участь у міжнародних навчальних семінарах, конференціях, тренінгах у провідних навчальних центрах України та держав – членів НАТО з метою підвищення рівня професійної підготовки та вивчення досвіду впровадження реформ.

2.1.13. Розвиток Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

Розвиток Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України має бути спрямований на забезпечення подальшого удосконалення систем, мереж і комплексів спеціального зв'язку на базі сучасних телекомунікаційних технологій, методів і засобів криптографічного та технічного захисту інформації.

Середньострокові цілі:

формування та реалізація державної політики у сфері кіберзахисту державних електронних інформаційних ресурсів, інформації, критичної інформаційної інфраструктури та її окремих об'єктів, забезпечення державного контролю у цій сфері;

створення, дальший розвиток та безперебійне функціонування Національної телекомунікаційної мережі;

стале та безпечне функціонування системи спеціального зв'язку у мирний час, в умовах надзвичайного стану та в особливий період;

удосконалення законодавства України у сфері спеціальних інформаційно-телекомунікаційних систем, криптографічного та технічного захисту інформації з урахуванням норм і стандартів НАТО;

розвиток та вдосконалення системи технічного і криптографічного захисту інформації з урахуванням стандартів НАТО;

аудит захищеності інформаційно-телекомунікаційних систем та веб-ресурсів об'єктів критичної інформаційної інфраструктури на вразливість;

дієвий контроль за станом криптографічного та технічного захисту інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах України;

взаємодія з НАТО у рамках виконання положень Комплексного пакета допомоги НАТО для України;

розвиток системи моніторингу стану безпеки у сфері захисту інформації як складової частини національної безпеки.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити контроль за станом криптографічного та технічного захисту інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах України;

удосконалити механізм моніторингу стану безпеки у сфері захисту інформації;

забезпечити належний рівень функціонування Державного центру кіберзахисту та протидії кіберзагрозам як складової національної системи забезпечення кібербезпеки;

- забезпечити захист державних електронних інформаційних ресурсів;
- забезпечити дальший розвиток та функціонування Національної телекомунікаційної системи;
- організувати взаємодію систем кіберзахисту сектору безпеки і оборони України для створення механізму ефективного обміну інформацією та досвідом.

2.1.14. Розвиток Державної спеціальної служби транспорту

Метою розвитку Державної спеціальної служби транспорту є формування мобільної, оснащеної сучасною технікою відповідно до стандартів НАТО Служби для забезпечення стійкого функціонування транспорту в мирний час та в особливий період, а також набуття основних спеціальних спроможностей для гарантованої відсічі збройній агресії, професіоналізація та створення необхідного військового резерву.

Середньострокові цілі:

- удосконалення системи кризового планування та управління у сфері оборони, впровадження стандартів управління, прийнятих у державах – членах НАТО, із забезпеченням постійної готовності органів управління до виконання завдань, їх регулярних навчань і тренувань;

- удосконалення засад застосування та підготовки сил до дій в особливий період;

- забезпечення високого рівня підготовки особового складу та злагодження підрозділів із наступним виконанням ними завдань на об'єктах транспортної інфраструктури;

- упровадження прийнятих у НАТО стандартів планування;

- реформування системи мобілізації та мобілізаційної підготовки у галузі транспорту на основі базових європейських підходів та з урахуванням набутого досвіду.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

- забезпечити оснащення підрозділів Державної спеціальної служби транспорту військовою та спеціальною технікою;

- забезпечити підготовку кадрового резерву Державної спеціальної служби транспорту за програмою підготовки офіцерів запасу за військово-обліковими спеціальностями, що визначають боєздатність підрозділів та військових частин.

2.1.15. Реформування розвідувальних органів України

Реформування розвідувальних органів України здійснюється у рамках реалізації Національної розвідувальної програми на 2016 – 2020 роки з метою розвитку розвідувальних спроможностей держави.

Середньострокові цілі:

підвищення ефективності керівництва, координації діяльністю та зміцнення взаємодії розвідувальних органів України під час виконання пріоритетних завдань;

уніфікація окремих розвідувальних ресурсів і технологій, закупівель нових зразків технічних засобів для використання в розвідувальних цілях та їх приведення у відповідність із стандартами держав – членів НАТО;

створення єдиного інформаційного простору в рамках розвідувальної системи України, посилення взаємодії її суб'єктів, зокрема за участю координаційного органу з питань розвідувальної діяльності;

підвищення фахового рівня персоналу розвідувальних органів, удосконалення системи професійної підготовки, розвиток системи соціального і правового захисту працівників розвідувальних органів та членів їх сімей;

удосконалення механізмів фінансування та контролю за використанням коштів.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

завершити доопрацювання та внести в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України проект закону України про розвідку;

створити у розвідувальних органах України ситуаційні центри як елементи загальнодержавної системи підтримки прийняття рішень;

створити об'єднану інформаційну систему розвідувальних органів України, а також системи виявлення загроз національній безпеці України, сценарного аналізу, прогнозування та моделювання кризових ситуацій.

2.1.16. Розвиток Апарату Ради національної безпеки і оборони України

Метою дальшого розвитку Апарату Ради національної безпеки і оборони України є сприяння забезпеченню надійного та сталого керівництва сектором безпеки і оборони України в умовах мирного часу та в особливий період, а також здійснення координації та ефективного контролю за діяльністю складових сектору безпеки і оборони України.

Середньострокові цілі:

сприяння підвищенню ефективності та оперативності здійснення Радою національної безпеки і оборони України координації та контролю за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони;

створення умов для ефективного виконання Секретарем Ради національної безпеки і оборони України повноваження щодо організації роботи Ставки Верховного Головнокомандувача в разі її утворення;

запровадження системи моніторингу, аналізу, прогнозування, моделювання та підтримки прийняття рішень у сфері національної безпеки і оборони за єдиними методиками, підготовленими з використанням можливостей Головного ситуаційного центру України;

розширення програмно-апаратних, комунікаційних та організаційно-штатних можливостей Головного ситуаційного центру України для забезпечення інформаційно-аналітичного супроводження діяльності Ради національної безпеки і оборони України щодо координації і контролю за діяльністю органів виконавчої влади, правоохоронних органів та військових формувань у сфері національної безпеки і оборони у мирний час, в особливий період, у тому числі в умовах воєнного стану, в умовах надзвичайного стану та під час виникнення кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України;

сприяння підвищенню рівня стратегічного управління у сфері забезпечення національної безпеки шляхом створення єдиної системи ситуаційних центрів державних органів, що входять до сектору безпеки і оборони України, а також інших органів державної влади, забезпечення її ефективної координації з використанням можливостей Головного ситуаційного центру України, формування умов для забезпечення взаємодії цієї системи із Ситуаційним центром НАТО (SITCEN);

підключення Єдиної автоматизованої системи управління Збройними Силами України до Головного ситуаційного центру України для роботи в рамках єдиної системи управління сектором безпеки і оборони України;

забезпечення кіберзахисту мережі ситуаційних центрів держави шляхом впровадження ефективних заходів і засобів захисту інформації ситуаційних центрів у процесі її отримання, оброблення, передачі та збереження;

забезпечення ситуаційних центрів мобільними пересувними комунікаційними комплексами, які дадуть можливість отримувати та транслювати оперативну інформацію безпосередньо з місця подій;

запровадження системи безперервного забезпечення складових сектору безпеки і оборони України, наукових установ та підприємств оборонно-промислового комплексу інформацією про світові досягнення у сфері науки, техніки і технологій, розвитку озброєння, військової та спеціальної техніки;

забезпечення формування мережі ситуаційних центрів сектору безпеки і оборони України як єдиного та цілісного організаційно-технічного комплексу, оснащеного цільовим апаратно-програмним забезпеченням та унікальним інформаційно-комунікаційним обладнанням, що дасть змогу підвищити якість інформаційно-аналітичного забезпечення та мінімізувати строки для прийняття важливих управлінських рішень.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

завершити підключення ситуаційних центрів складових сектору безпеки і оборони України до Головного ситуаційного центру України та формування єдиної мережі обміну інформацією;

розширити програмно-апаратні та організаційно-штатні можливості Головного ситуаційного центру України.

2.1.17. Реформування та розвиток оборонно-промислового комплексу України

Перехід на стандарти НАТО, побудова сектору безпеки і оборони України та оборонно-промислового комплексу, який відповідає найкращим зразкам провідних європейських держав та держав – членів НАТО, на сьогодні є головним завданням для України.

Основною метою розвитку оборонно-промислового комплексу є створення умов для виведення його на якісно новий рівень виробництва озброєння і військової техніки для забезпечення потреб Збройних Сил України та інших військових формувань та правоохоронних органів, який дасть змогу створити цілісну систему, здатну до відтворення та функціонування за принципом збалансованості.

Крім того, передбачається впровадження механізму державно-приватного партнерства.

Упровадження нових технологій, інтеграція їх із перевіреними часом напрацюваннями, започаткування і розвиток спільних проектів із розробки та виробництва сучасного озброєння та військової техніки з державами – членами НАТО сприятиме нарощенню потенціалу для підвищення експортної привабливості продукції українських підприємств.

Розроблення сучасних зразків озброєння та військової техніки здійснюватиметься вітчизняними підприємствами як за замкненим циклом, так і в кооперації з іноземними партнерами.

Для реалізації проектів створення сучасних систем озброєнь повинні використовуватися виключно передові міжнародні та європейські стандарти, передусім стандарти НАТО, вимоги яких засновані на застосуванні передових технологій та інноваційних інженерних практик.

Існує нагальна потреба у забезпеченні розвитку оборонно-промислового комплексу з метою оснащення Збройних Сил України, інших військових формувань вискоєфективним озброєнням та військовою технікою, що відповідають стандартам НАТО, використанні найкращих сучасних світових технологій, технічних стандартів для розвитку та забезпечення технічної придатності озброєння та військової техніки у контексті забезпечення готовності Збройних Сил України та інших військових формувань до відсічі збройній агресії проти України.

Середньострокові цілі:

розвиток оборонно-промислового комплексу з метою оснащення Збройних Сил України, інших військових формувань високоефективним озброєнням та військовою технікою, що відповідають стандартам НАТО;

поступовий перехід на виробництво комплектувальних виробів і запасних частин до озброєння та військової техніки з урахуванням стандартів НАТО у контексті заходів щодо імпортозаміщення та планової заміни зразків озброєння та військової техніки колишнього СРСР на сучасні, зокрема на вироблені у рамках міжнародної кооперації;

застосування досвіду, отриманого у рамках здійснення заходів оборонно-технічного співробітництва з НАТО, під час виконання відповідних науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, а також проектів щодо розробки та модернізації засобів протидії технічним розвідкам і зразкам високоточної зброї Російської Федерації;

відновлення справності, продовження ресурсу, проведення модернізації, створення нових систем і уніфікація зразків озброєння та військової техніки Збройних Сил України та інших військових формувань та правоохоронних органів, а також системне формування та структурна перебудова оборонно-промислового комплексу;

розроблення та/або удосконалення нормативно-правових актів, спрямованих на підвищення ефективності реалізації військово-технічної політики, розвиток оборонно-промислового комплексу, розвиток озброєння та військової техніки з урахуванням відповідних принципів і стандартів ЄС та НАТО;

удосконалення системи стандартизації та управління якістю у сфері виробництва продукції оборонного призначення на основі досвіду провідних держав світу;

розроблення та впровадження національних стандартів (технічних регламентів) озброєння і спеціальної техніки для всіх складових сил оборони;

підготовка та освоєння серійного виробництва новітніх зразків високотехнологічного озброєння і військової техніки;

упровадження нових, розвиток базових та критичних технологій;

збільшення обсягів власного виробництва критичних комплектувальних виробів і матеріалів, досягнення повної незалежності від Російської Федерації у виробництві озброєння та військової техніки;

поглиблення співпраці з провідними компаніями держав Європейського Союзу та Сполучених Штатів Америки з метою закупівлі та використання окремих високотехнологічних підсистем для підвищення технічних характеристик української оборонної продукції;

здійснення в кооперації з оборонними підприємствами і компаніями інших держав розробки та виробництва нових зразків озброєння та військової техніки для забезпечення потреб Збройних Сил України;

поступове впровадження в оборонно-промисловий комплекс України технічних стандартів НАТО, які стосуються використання сучасних технологій;

забезпечення виробництва озброєння та військової техніки відповідно до стандартів НАТО, вирішення питань імпортозаміщення та диверсифікації закупок, а також підвищення якості та конкурентоспроможності вітчизняного озброєння і військової техніки на світовому ринку;

проведення реструктуризації та корпоратизації підприємств оборонно-промислового комплексу;

залучення вітчизняних підприємств оборонно-промислового комплексу до співробітництва у багатонаціональних проектах НАТО у сфері розробки та виробництва озброєння і військової техніки;

забезпечення державної підтримки високотехнологічних підприємств України, діяльність яких спрямована на розвиток озброєння і військової техніки;

сприяння формуванню позитивного іміджу оборонної промисловості України;

розвиток міжнародного військово-технічного співробітництва з метою залучення іноземних інвесторів до участі у проектах з виробництва озброєння та військової техніки, активізація робіт з укладення офсетних договорів.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити використання найкращих сучасних світових технологій, технічних стандартів для розробки та модернізації засобів протидії технічним розвідкам та зразкам високоточної зброї Російської Федерації;

впровадити механізм державно-приватного партнерства відповідно до найкращих світових практик в оборонно-промисловому комплексі;

вжити заходів до створення замкнених технологічних циклів для забезпечення першочергових потреб Збройних Сил України та інших військових формувань і правоохоронних органів за визначеною номенклатурою видів озброєння та військової техніки;

запровадити дієвий механізм взаємодії державних замовників з оборонного замовлення та підприємств оборонно-промислового комплексу з питань розроблення та виробництва озброєння і військової техніки;

продовжити впровадження заходів та механізмів з імпортозаміщення;

удосконалити законодавчу базу щодо функціонування системи стандартизації та технічного регулювання, забезпечити розроблення

технічних регламентів, перевірку та перегляд національних стандартів на озброєння та військову техніку;

створити сприятливі умови для залучення іноземних інвестицій в оборонно-промисловий комплекс шляхом утворення спільних підприємств;

розширити взаємовигідну кооперацію з НАТО у сфері озброєнь, спрямовану на розвиток відповідних багатонаціональних спроможностей (співпраця в рамках імпортозаміщення російських товарів, інвестування, спільні проекти тощо).

2.2. Захист критичної інфраструктури

Забезпечення захисту критичної інфраструктури віднесено до основних напрямів державної політики національної безпеки України, питання розвитку якого необхідно узгоджувати з існуючими державними системами захисту, зокрема: системою цивільного захисту, системою запобігання, реагування та припинення терористичних актів і ліквідації їх наслідків, системою кіберзахисту, державною системою фізичного захисту, системою захисту та охорони морських портів та терміналів (портових засобів).

За результатами спільної роботи України та НАТО з розроблення Зеленої книги з питань захисту критичної інфраструктури в Україні визначені завдання з розроблення та схвалення концепції створення державної системи захисту критичної інфраструктури та проекту закону України про критичну інфраструктуру та її захист.

Виконання поставлених завдань вимагає розроблення необхідної нормативно-правової бази, створення інституційної структури та прийняття відповідних організаційних рішень щодо створення системи захисту критичної інфраструктури України.

Забезпечення національної безпеки держави, зокрема, потребує впровадження національної системи стійкості. Мета створення системи – підвищення інституційної спроможності державних установ у сфері захисту та попередження загроз усіх видів, забезпечення гнучкого та оперативного реагування на такі загрози, формування узгодженого комплексного розуміння поняття "національна стійкість" на державному рівні.

Середньострокові цілі:

розроблення необхідної правової основи захисту критичної інфраструктури та створення системи державного управління її безпекою, а також здійснення контролю за нею;

розроблення та забезпечення функціонування національної системи стійкості;

розбудова державно-приватного партнерства для підвищення безпеки та забезпечення стійкості критичної інфраструктури;

налагодження системи обміну інформацією для забезпечення прогнозування можливих загроз критичній інфраструктурі та їх попередження;

підвищення безпеки та стійкості національної критичної інфраструктури до всього спектра загроз і ризиків.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

розробити законопроект про критичну інфраструктуру та її захист;

розробити концепцію створення державної системи захисту критичної інфраструктури;

здійснювати моніторинг загроз критичній інфраструктурі та забезпечити адекватне реагування з метою запобігання виникненню кризових ситуацій;

організувати вивчення досвіду держав – членів НАТО з питань захисту критичної інфраструктури та впровадження національних систем стійкості, провести необхідні тренінги та навчання, у тому числі щодо здійснення контролю за відповідністю систем охорони портів (портових засобів) міжнародним вимогам.

Розділ III. РЕСУРСНІ ПИТАННЯ

3.1. Реформування системи оборонного планування

Оборонне планування спрямовується на досягнення необхідних спроможностей сил оборони з урахуванням прогнозу загроз національній безпеці України і здійснюється шляхом впровадження сучасних методів, що використовуються НАТО для посилення власних оборонних спроможностей, зокрема застосування принципу всебічного підходу до оборони, методів планування на основі спроможностей, здійснення цілеспрямованої підготовки до виконання завдань за призначенням.

Упровадження ефективних моделей планування в секторі безпеки і оборони України забезпечуватиме реалістичність у досягненні визначених цілей воєнної реформи шляхом встановлення чітких пріоритетів і завдань розвитку складових сил оборони та їх координації з існуючою ресурсною базою, мінімізуючи ризики, пов'язані з корупцією, перевитратами фінансових ресурсів, неефективним використанням економічного потенціалу держави.

З метою забезпечення цільового, законного, ефективного та прозорого використання державних фінансових, матеріальних та інших ресурсів триватиме удосконалення системи внутрішнього контролю та управління ризиками відповідно до рекомендованого Європейською Комісією посібника зі стандартів внутрішнього контролю для державного сектору, розробленого Комітетом з внутрішнього контролю Міжнародної організації вищих контролюючих органів (INTOSAI), та Стандартів внутрішнього контролю в

Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 4 липня 2016 року.

Середньострокові цілі:

запровадження системи ефективного і комплексного оборонного менеджменту та програмного управління ресурсами;

гармонізація оборонного планування з бюджетним плануванням у державі;

підвищення спроможностей системи внутрішнього аудиту в секторі безпеки і оборони України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити роботу з удосконалення системи оборонного планування на основі євроатлантичних принципів та підходів;

продовжити підготовку внутрішніх аудиторів Міністерства оборони України та Збройних Сил України за міжнародними та національними стандартами внутрішнього аудиту;

запровадити ризик-орієнтовані підходи до проведення аудитів.

3.2. Реформування системи бюджетного планування у секторі безпеки і оборони України

Видатки Державного бюджету України у 2018 році на забезпечення безпеки і оборони України здійснюватимуться відповідно до визначених законодавством пріоритетів розвитку та реформування Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з урахуванням зміни воєнно-політичної ситуації та фінансових можливостей держави. Тенденція щодо збільшення фінансування потреб оборони може бути збережена на середньо- та довгострокову перспективу.

До основних пріоритетів слід віднести удосконалення оборонного планування та процесу підготовки оборонного бюджету з метою підвищення оборонних можливостей держави, зміцнення національної економічної безпеки, вдосконалення економічних аспектів реформування оборонно-промислового комплексу України та забезпечення ефективного використання бюджетних коштів.

Середньострокові цілі:

забезпечення належного бюджетного планування ресурсів для сектору безпеки і оборони України;

забезпечення цільового використання фінансових ресурсів на оборону і безпеку;

приділення належної уваги економічним аспектам реформування оборонної промисловості;

підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів, пов'язаних із захистом держави, за рахунок коштів Державного бюджету України та залучення міжнародної технічної допомоги;

забезпечення пріоритетного спрямування бюджетних коштів на придбання для Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів сучасних видів озброєння та військової техніки з урахуванням стандартів НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити раціональний розподіл видатків Державного бюджету України, що передбачені для потреб безпеки і оборони держави;

підготувати та опублікувати зрозумілу для широкої громадськості спрощену версію оборонного бюджету із зазначенням головних витрат та їх логічного обґрунтування;

забезпечити інформування громадськості про підготовлені Державною аудиторською службою України та Рахунковою палатою аудиторські звіти щодо окремих витрат оборонного бюджету;

розробити механізм попереднього обговорення пропозицій до проекту закону про Державний бюджет України по статтях, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони України;

провести консультації з НАТО щодо прийняттого балансу між публічною підзвітністю та необхідною конфіденційністю з метою визначення відсотка загального оборонного бюджету, що витрачається на таємні видатки.

3.3. Реформування системи логістики у секторі безпеки і оборони України

Необхідність здійснення кардинальної реформи системи матеріально-технічного забезпечення у секторі безпеки і оборони України підтверджується досвідом проведення антитерористичної операції в окремих районах Донецької та Луганської областей.

Головною метою реформи є створення єдиної ефективної системи логістики і постачання сил оборони як у мирний час, так і в особливий період для максимально оперативного і належного задоволення потреб сил оборони з централізованою закупівлею матеріально-технічних засобів з урахуванням керівних документів НАТО.

Середньострокові цілі:

запровадження уніфікованої системи логістичного забезпечення Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів, а також публічних закупівель для складових сектору безпеки і оборони України;

створення єдиного реєстру озброєння і військової техніки, військово-технічного майна, ракет і боєприпасів та матеріально-технічних засобів, а також автоматизація процесів їх обліку, закупівель і постачання;

упровадження системи класів постачання НАТО;

відновлення на основі переглянутих та оптимізованих показників військових, оперативних та стратегічних запасів матеріально-технічних засобів.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

створити єдину систему логістичного забезпечення військ (сил) зі складу сил безпеки і оборони України;

здійснити перегляд та оптимізацію показників військових, оперативних, стратегічних запасів озброєння та військової техніки, військово-технічного майна та матеріально-технічних засобів, вжити заходів до їх відновлення (модернізації).

3.3.1. Інтеграція до логістичних систем НАТО

Основною метою інтеграції до логістичних систем НАТО є забезпечення потреб Збройних Сил України в матеріальних засобах, озброєнні, військовій та спеціальній техніці, боєприпасах, послугах з демілітаризації, демонтажу та утилізації шляхом прямих закупівель через Несистемні брокерські послуги Агенції НАТО з підтримки та постачання.

Важливим є також створення умов для реалізації продукції та послуг оборонно-промислового комплексу України державам – учасникам Несистемних брокерських послуг Агенції НАТО з підтримки та постачання на основі паритету.

Середньострокові цілі:

приєднання України у якості повноцінного учасника до Партнерських груп Агенції НАТО з підтримки та постачання;

розвиток взаємовигідного співробітництва у рамках Несистемних брокерських послуг Агенції НАТО з підтримки та постачання;

навчання представників Міністерства оборони України за програмами НАТО у сфері логістики для набуття знань та навичок ефективного використання можливостей Несистемних брокерських послуг Агенції НАТО з підтримки та постачання.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

вивчити можливості участі України у роботі Несистемних брокерських послуг Агенції НАТО з підтримки та постачання, опрацювати питання стосовно направлення офіцера зв'язку до Агенції НАТО з підтримки та постачання на постійній основі;

участь представників Міністерства оборони України у навчанні в рамках Програми міжнародного співробітництва у сфері логістики Агенції НАТО з підтримки та постачання (NICOLOG);

розробити міжнародні договори щодо участі України у Партнерствах Агенції НАТО з підтримки та постачання.

Розділ IV. ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ

4.1. Імплементация Адміністративних домовленостей щодо охорони інформації з обмеженим доступом між Урядом України та Організацією Північноатлантичного Договору

Питання забезпечення безпеки інформації, обмін якою здійснюється в рамках співробітництва України з НАТО, регулюються Угодою про безпеку між Урядом України і Організацією Північноатлантичного Договору, ратифікованою Законом України від 12 вересня 2002 року № 160-IV.

Правові засади забезпечення взаємної охорони інформації з обмеженим доступом визначаються Адміністративними домовленостями щодо охорони інформації з обмеженим доступом між Урядом України та Організацією Північноатлантичного Договору, які ратифіковані Законом України від 24 травня 2017 року № 2068-VIII.

Середньострокові цілі:

забезпечення належного рівня кваліфікації працівників державних органів, підприємств, установ і організацій, яким надається допуск до роботи з інформацією НАТО з обмеженим доступом;

продовження здійснення заходів щодо укладення угод про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом з державами – членами НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

підвищити кваліфікацію працівників державних органів, підприємств, установ, організацій, яким надається допуск до роботи з інформацією НАТО з обмеженим доступом;

забезпечити дотримання у підрозділах Центрального управління Служби безпеки України, підпорядкованих йому регіональних органах, а також закладах та установах Служби безпеки України, штабі Антитерористичного центру при Службі безпеки України вимог законодавства під час роботи з інформацією НАТО з обмеженим доступом;

провести оцінку стану охорони інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах, на підприємствах, в установах та організаціях, які використовують таку інформацію з метою здійснення заходів, спрямованих на виявлення, запобігання та усунення недоліків.

4.1.1. Розвиток національної системи захисту інформації НАТО з обмеженим доступом

Служба безпеки України забезпечує постійний контроль за станом охорони інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах, а також на підприємствах, в установах і організаціях, що користуються такою інформацією, здійснює оформлення Сертифікатів особового допуску НАТО.

Середньострокові цілі:

забезпечення контролю за функціонуванням реєстраційної системи, створеної в державних органах, а також на підприємствах, в установах і організаціях для роботи з інформацією НАТО з обмеженим доступом відповідно до положень Адміністративних домовленостей щодо охорони інформації з обмеженим доступом між Урядом України та Організацією Північноатлантичного Договору;

продовження здійснення контролю за станом охорони інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах, а також на підприємствах, в установах і організаціях.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити контроль за станом охорони інформації НАТО з обмеженим доступом та дотримання у державних органах, а також на підприємствах, в установах і організаціях вимог нормативно-правових актів щодо поводження з інформацією НАТО з обмеженим доступом;

забезпечити дотримання вимог законодавства щодо оформлення Сертифікатів особового допуску НАТО.

4.1.2. Удосконалення нормативно-правової бази щодо системи охорони інформації з обмеженим доступом

Служба безпеки України здійснює плановий моніторинг захисту інформації з обмеженим доступом в органах державної влади, на підприємствах, в установах і організаціях, які працюють з такою інформацією, та дозвільний порядок доступу до такої інформації.

Середньострокова ціль – удосконалення законодавства з питань віднесення інформації до державної таємниці та порядку поводження з такою інформацією.

Пріоритетне завдання на поточний рік – удосконалити нормативно-правову базу щодо системи охорони інформації з обмеженим доступом та привести її у відповідність зі стандартами НАТО та ЄС.

4.2. Розвиток системи криптографічного та технічного захисту інформації

Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України забезпечує формування і реалізує державну політику у

сфері захисту державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах і на об'єктах інформаційної діяльності, а також у межах своїх повноважень здійснює державний контроль за станом криптографічного та технічного захисту державних інформаційних ресурсів та інформації, зокрема інформації НАТО з обмеженим доступом.

Середньострокова ціль – забезпечити дієвий контроль за станом технічного захисту інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах України.

Пріоритетне завдання на поточний рік – провести планові заходи контролю за станом технічного захисту інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах України.

4.3. Обмін розвідувальною інформацією

Питання удосконалення нормативно-правової бази у сфері обміну розвідувальною інформацією між Україною та НАТО є обов'язковою умовою інтеграції України в інформаційний простір Альянсу, де обробляється як розвідувальна, так і розвідувально-аналітична інформація, використання якої сприятиме своєчасному реагуванню на загрози національній безпеці України у військовій та інших сферах.

Середньострокові цілі:

удосконалення нормативно-правової бази у сфері обміну розвідувальною інформацією між Україною та державами – членами НАТО у двосторонньому та багатосторонньому форматах;

підвищення рівня оперативності обміну розвідувальними даними з відповідними структурами НАТО в контексті протидії агресії Російської Федерації проти України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

провести консультації із відповідними структурами НАТО та держав – членів НАТО з метою визначення перспектив укладення двосторонніх угод про співробітництво у сфері обміну розвідувальною інформацією;

встановити захищені канали обміну розвідувальними даними між Міністерством оборони України та відповідними структурами НАТО.

4.4. Кібербезпека

З метою створення умов для безпечного функціонування кіберпростору, його використання в інтересах особи, суспільства і держави Указом Президента України від 15 березня 2016 року № 96 уведено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року "Про Стратегію кібербезпеки України" та затверджено Стратегію

кібербезпеки України, якою, зокрема, визначено пріоритети та напрями забезпечення кібербезпеки України, а також перспективну національну систему кібербезпеки та основних суб'єктів забезпечення кібербезпеки.

На виконання зазначеного рішення Ради національної безпеки і оборони України утворено Національний координаційний центр кібербезпеки. Згідно з Положенням про Національний координаційний центр кібербезпеки, затвердженим Указом Президента України від 7 червня 2016 року № 242, одним із основних завдань Центру є розроблення і внесення Раді національної безпеки і оборони України в установленому порядку пропозицій щодо здійснення системних заходів, спрямованих на посилення спроможностей суб'єктів сектору безпеки та оборони України у боротьбі із кіберзагрозами воєнного характеру, кібершпигунством, кібертероризмом, кіберзлочинністю та у забезпеченні кіберзахисту державних електронних інформаційних ресурсів, інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, а також критичної інформаційної інфраструктури.

Крім того, на виконання згаданого рішення Ради національної безпеки і оборони України Кабінетом Міністрів України щорічно затверджується план заходів з реалізації Стратегії кібербезпеки України на відповідний рік.

Указом Президента України від 13 лютого 2017 року № 32 уведено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року "Про загрози кібербезпеці держави та невідкладні заходи з їх нейтралізації", яким за результатами розгляду комплексу проблем у сфері забезпечення кібербезпеки передбачено вжиття заходів, спрямованих на законодавче врегулювання окремих питань забезпечення кібербезпеки в Україні.

Верховною Радою України 5 жовтня 2017 року прийнято Закон України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України", яким визначаються правові та організаційні основи забезпечення захисту життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави, національних інтересів України у кіберпросторі, основні цілі, напрями та принципи державної політики у сфері кібербезпеки, повноваження державних органів, підприємств, установ, організацій, осіб та громадян у цій сфері, основні засади координації їхньої діяльності із забезпечення кібербезпеки.

У Службі безпеки України функціонує Ситуаційний центр забезпечення кібербезпеки, на який покладено завдання з виявлення, запобігання та нейтралізації акцій кібернетичного характеру проти України.

У Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України утворено Державний центр кіберзахисту та протидії кіберзагрозам, який забезпечує функціонування команди реагування на комп'ютерні надзвичайні події України (CERT-UA) та виконує роль технічного координатора державних органів, органів місцевого самоврядування,

військових формувань, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності з питань запобігання, виявлення та усунення наслідків кіберінцидентів.

У Національній поліції України функціонує Національний контактний пункт формату 24/7 щодо реагування та обміну терміновою інформацією про вчинені комп'ютерні злочини.

Середньострокова ціль – удосконалення національної системи кібербезпеки як складової системи забезпечення інформаційної безпеки, її правових концептуальних засад та практичних механізмів протидії агресії Російської Федерації у кіберпросторі.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити взаємодію з НАТО у сфері кібербезпеки шляхом забезпечення співпраці в рамках Трестового фонду НАТО з кібербезпеки;

продовжити удосконалення нормативно-правової бази у сфері кібербезпеки, зокрема щодо імплементації Конвенції про кіберзлочинність, ратифікованої Законом України від 7 вересня 2005 року № 2824-IV;

забезпечити розвиток міжнародного співробітництва і взаємодії з компетентними органами інших держав у сфері протидії кіберзагрозам державній безпеці або іншим життєво важливим інтересам держави;

удосконалити спроможності Ситуаційного центру забезпечення кібербезпеки Служби безпеки України;

зміцнювати співробітництво державних, у тому числі правоохоронних і спеціальних органів, з приватним ІТ-сектором у сфері протидії кіберзагрозам;

створити систему реагування на комп'ютерні надзвичайні події для захисту інформації і державних інформаційних ресурсів у кіберпросторі.

4.5. Співробітництво в галузі організації повітряного руху та безпеки використання повітряного простору

В умовах підвищення рівня загроз безпеці цивільної авіації, активізації терористичної діяльності забезпечення безпеки польотів є головною метою під час організації повітряного руху.

Пріоритетні завдання:

забезпечити участь представників об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху у міжнародних навчаннях, семінарах, тренінгах, інших навчально-практичних заходах, що проводяться у рамках співробітництва з НАТО, ЄС, іншими міжнародними організаціями;

проводити засідання спільних комісій у рамках двосторонніх міждержавних угод у галузі безпеки повітряного простору.

4.6. Співробітництво в галузі організації судноплавства та безпеки і охорони суден та портової інфраструктури

З огляду на зростаючий рівень загроз безпеці портів та інфраструктурі внутрішніх водних шляхів, активізацію терористичної діяльності головною метою є забезпечення безпеки та охорони на морському та річковому транспорті.

Пріоритетні завдання:

забезпечити участь представників державних органів, підприємств, установ, організацій сфери морського та річкового транспорту у міжнародних навчаннях, семінарах, тренінгах, інших навчально-практичних заходах, що проводяться у рамках співробітництва з НАТО, ЄС та іншими міжнародними організаціями;

удосконалення нормативно-правової бази у сфері безпеки на морському та річковому транспорті;

навчання та підвищення кваліфікації посадових осіб, уповноважених на виконання функцій держави порту/прапора та прибережної держави, визначених міжнародними договорами України;

забезпечення органів державного нагляду (контролю) за безпекою судноплавства на морському та річковому транспорті сучасними технічними засобами.

Розділ V. ПРАВОВІ ПИТАННЯ

5.1. Співробітництво між Україною та НАТО з правових питань

Головним пріоритетом у процесі поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою набуття членства у цій організації є гармонізація законодавства України із законодавством держав – членів НАТО у сфері безпеки та оборони, вироблення ефективних правових механізмів забезпечення галузевого співробітництва України з Північноатлантичним Альянсом відповідно до Закону України "Про внесення змін до деяких законів між Україною та НАТО щодо зовнішньополітичного курсу України".

Середньострокові цілі:

гармонізація законодавства України із законодавством держав – членів НАТО у сфері безпеки та оборони;

імплементация міжнародних договорів України, укладених з НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

розробити пропозиції щодо змін до законодавства України, спрямованих на забезпечення підготовки України до набуття членства в НАТО;

продовжити роботу з удосконалення законодавства України у сфері захисту інформації з обмеженим доступом відповідно до стандартів НАТО;

вжити заходів до укладення з державами – членами НАТО міжнародних договорів України про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом;

провести спільні заходи (консультації, семінари, навчальні візити тощо), пов'язані із правовими аспектами співробітництва України з НАТО;

продовжити діалог з НАТО із правових питань.

**Глава Адміністрації
Президента України**

І.РАЙНІН